

I. MELLÉKLET – ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK

TARTALOMJEGYZÉK

I. MELLÉKLET – ÁLTALÁNOS FELTÉTELEK	1
TARTALOMJEGYZÉK	1
A. RÉSZ – JOGI ÉS ADMINISZTRATÍV RENDELKEZÉSEK	5
II.1. cikk – Fogalommeghatározások	5
II.2. cikk – A kedvezményezettek általános kötelezettségei és feladatai	6
II.2.1. A kedvezményezettek általános kötelezettségei és feladatai	6
II.2.2. Az egyes kedvezményezettek általános kötelezettségei és feladatai...	6
II.2.3. A koordinátor általános kötelezettségei és feladatai	7
II.3. cikk – A felek közötti kapcsolattartás.....	8
II.3.1. A kapcsolattartás formája és eszközei.....	8
II.3.2. A közlések időpontja	8
II.4. cikk – Kártérítési felelősség	9
II.5. cikk – Összeférhetetlenség	9
II.6. cikk – Titoktartás	9
II.7. cikk – Személyes adatok kezelése	9
II.7.1. Személyes adatok Bizottság általi kezelése.....	9
II.7.2. Személyes adatok kedvezményezettek általi kezelése	10
II.8. cikk – Az uniós finanszírozás láthatósága	11
II.8.1. Tájékoztatás az uniós finanszírozásról, valamint az Európai Unió jelképének használata	11
II.8.2. A Bizottság felelősségét kizáró nyilatkozatok	11
II.9. cikk – Előzetesen meglévő jogok és az eredmények felhasználása (ideértve a szellemi tulajdon-jogokat és az iparjogvédelmi jogokat).....	11
II.9.1. A kedvezményezetteknek az eredmények feletti tulajdonjoga	11

II.9.2.	Előzetesen meglévő jogok.....	11
II.9.3.	Az Uniónak az eredmények és az előzetesen meglévő jogok felhasználására vonatkozó jogai.....	12
II.10.	cikk– A tevékenység végrehajtásához szükséges szerződések odaítélése.....	13
II.11.	cikk – Alvállalkozók igénybevétele a tevékenység részét képező feladatokra.....	14
II.12.	cikk – Pénzügyi támogatás harmadik felek részére.....	15
II.13.	cikk – A megállapodás módosítása	15
II.14.	cikk – Kifizetésekre vonatkozó követelések engedményezése harmadik felekre.....	16
II.15.	cikk – <i>Vis maior</i>	16
II.16.	cikk – A tevékenység végrehajtásának felfüggesztése	16
II.16.1.	A végrehajtás felfüggesztése a kedvezményezettek részéről	16
II.16.2.	A végrehajtás felfüggesztése a Bizottság részéről	17
II.16.3.	A felfüggesztés következményei.....	18
II.17.	cikk – A megállapodás megszüntetése	19
II.17.1.	A megállapodás koordinátor általi megszüntetése	19
II.17.2.	Egy vagy több kedvezményezett részvételének a koordinátor általi megszüntetése.....	19
II.17.3.	A megállapodás, illetve egy vagy több kedvezményezett részvételének a Bizottság általi megszüntetése	20
II.17.4.	A megszüntetés következményei	21
II.18.	cikk – Alkalmazandó jog, vitarendezés és végrehajtható határozatok	23
B RÉSZ – PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK.....		25
II.19.	cikk – Elszámolható költségek	25
II.19.1.	A költségek elszámolhatóságára vonatkozó feltételek.....	25
II.19.2.	Elszámolható közvetlen költségek	25
II.19.3.	Elszámolható közvetett költségek	27

II.19.4. Nem elszámolható költségek.....	27
II.20. cikk – A bejelentett összegek azonosíthatósága és ellenőrizhetősége.....	27
II.20.1. Költségek és hozzájárulások bejelentése	27
II.20.2. A bejelentett költségeket igazoló nyilvántartások és más dokumentumok.....	28
II.20.3. A költség-elszámolási gyakorlatok megfelelőségének meghatározására vonatkozó feltételek.....	29
II.21. cikk – A kedvezményezettekhez kapcsolódó szervezetek költségeinek elszámolhatósága.....	30
II.22. cikk – Költségvetési átcsoportosítások.....	30
II.23. cikk – A jelentéstételi kötelezettség be nem tartása	30
II.24. cikk – Kifizetések felfüggesztése és kifizetési határidő	31
II.24.1. Kifizetések felfüggesztése	31
II.24.2. A kifizetési határidő felfüggesztése.....	32
II.25. cikk – A vissza nem térítendő támogatás végleges összegének kiszámítása ..	33
II.25.1. 1. lépés – A visszatérítési ráta alkalmazása az elszámolható költségekre és az egység-, átalány- és egyösszegűátalány-hozzájárulások hozzáadása.....	33
II.25.2. 2. lépés – A vissza nem térítendő támogatás maximális összegére való korlátozás.....	34
II.25.3. 3. lépés – Csökkentés a nonprofit szabály miatt	34
II.25.4. 4. lépés – Csökkentés szabálytalan végrehajtás vagy más kötelezettségszegés miatt	35
II.26. cikk – Visszafizettetés	36
II.26.1. Visszafizettetés az egyenlegkifizetéskor	36
II.26.2. Visszafizettetés az egyenlegkifizetést követően.....	36
II.26.3. Visszafizetési eljárás	36
II.26.4. Késedelmi kamat	37
II.26.5. Banki költségek	37

II.27. cikk – Ellenőrzések, pénzügyi vizsgálatok és értékelések	37
II.27.1. Technikai, illetve pénzügyi ellenőrzések, pénzügyi vizsgálatok, valamint időközi és záróértékelések.....	37
II.27.2. Dokumentumok megőrzésének kötelezettsége.....	38
II.27.3. Információnyújtási kötelezettség	38
II.27.4. Helyszíni ellenőrzések.....	39
II.27.5. Kontradiktórius pénzügyi vizsgálati eljárás	39
II.27.6. A pénzügyi vizsgálat megállapításainak következményei	39
II.27.7. Rendszerszintű vagy visszatérő hiba, szabálytalanság, csalás vagy kötelezettségsszegés korrekciója	39
II.27.8. Az OLAF által végzett ellenőrzések és vizsgálatok.....	42
II.27.9. Az Európai Számvevőszék által végzett ellenőrzések és pénzügyi vizsgálatok.....	42

A. RÉSZ – JOGI ÉS ADMINISZTRATÍV RENDELKEZÉSEK

II.1. CIKK – FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

A megállapodás alkalmazásában az alábbi fogalom meghatározásokat kell alkalmazni:

„Tevékenység”: azon tevékenységek összessége, amelyekre vonatkozóan a vissza nem térítendő támogatást odaítélték, és amelyeket a kedvezményezetteknek az II. mellékletben foglaltak szerint kell végrehajtaniuk.

„Bizalmas információk vagy dokumentumok”: minden olyan, a megállapodás végrehajtásával összefüggésben valamely fél által valamely más féltől kapott vagy megtekintett információ vagy dokumentum (bármilyen formátumban), amelyet valamely fél írásban bizalmasként jelölt meg. A nyilvánosan hozzáférhető információk nem minősülnek bizalmas információnak.

„Összeférhetetlenség”: olyan helyzet, amelyben a megállapodás kedvezményezett általi pártatlan és tárgyilagos végrehajtása családi vagy érzelmi okok, politikai vagy nemzeti hovatartozással kapcsolatos okok, gazdasági érdek, vagy bármely más, a Bizottsággal vagy a megállapodás tárgyához kapcsolódó harmadik féllel közös érdek miatt veszélybe kerül.

„Közvetlen költségek”: a tevékenység végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó és ahhoz közvetlenül hozzárendelhető egyedi költségek. Ezek a költségek semmilyen közvetett költséget nem tartalmazhatnak.

„Vis maior”: olyan előre nem látható és kivételes, a felek által nem befolyásolható helyzet vagy esemény, amely valamelyiküket meggátolja a megállapodásból eredő kötelezettségei teljesítésében, amely nem tulajdonítható a saját vagy alvállalkozójuk, kapcsolódó szervezeteik vagy pénzügyi támogatásban részesülő harmadik felek hibájának vagy gondatlanságának, és amely kellő gondossággal eljárva sem lehetett volna elkerülhető. Nem lehet vis maiorra hivatkozni a következők esetében: munkaügyi viták, sztrájkok, pénzügyi nehézségek, szolgáltatás nemteljesítése, a berendezések vagy az anyagok hibái, ezek késedelmes rendelkezésre bocsátása, kivéve, ha ezek közvetlenül egy elismert vis maior esetéből származnak.

„Hivatalos értesítés”: a felek között írásban folytatott kapcsolattartás formája levélben vagy e-mailben

„Csalás”: az Unió pénzügyi érdekeit sértő szándékos cselekvés vagy mulasztás, nevezetesen hamis, helytelen vagy hiányos beszámoló vagy dokumentum benyújtása, vagy egy adott kötelezettséget megsértve az információszolgáltatás megtagadása.

„Végrehajtási időszak”: a tevékenység részét képező egyes tevékenységek végrehajtásának az I.2.2. cikkben meghatározott időszaka.

„Közvetett költségek”: nem a tevékenység végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó egyedi költségek, ezért azok nem rendelhetők közvetlenül a tevékenységhez. Nem foglalhatnak magukban semmilyen, elszámolható költségként azonosítható vagy bejelenthető költséget.

„Szabálytalanság”: uniós jogszabályi rendelkezés valamely kedvezményezett általi, cselekvéssel vagy mulasztással történő megsértése, amely kedvezőtlen hatással jár vagy járhat az Unió költségvetésére.

„A vissza nem térítendő támogatás maximális összege”: a tevékenységhez nyújtott, az I.3.1. cikkben meghatározott maximális uniós hozzájárulás.

„Előzetesen meglévő anyagok”: minden olyan anyag, dokumentum, technológia és know-how, amely már azelőtt létezett, mielőtt azt a kedvezményezett a tevékenység végrehajtásával összefüggő eredmény létrehozására felhasználta volna.

„Előzetesen meglévő jogok”: minden előzetesen meglévő anyaghoz kapcsolódó iparijogvédelmi vagy szellemi tulajdon-jog; többek között a kedvezményezett vagy bármely más harmadik fél által birtokolt tulajdonjog, hasznosítási jog és/vagy használati jog.

„Kapcsolódó személy”: a kedvezményezett képviselőjére vagy a nevében való döntéshozatalra vonatkozó jogkörrel rendelkező személy.

„Kezdő időpont”: a tevékenység végrehajtása megkezdésének az I.2.2. cikkben előírt időpontja.

„Alvállalkozó igénybevétele”: a II.10. cikk értelmében vett olyan beszerzési szerződés, amely az II. mellékletben ismertetett tevékenység részét képező feladatok harmadik fél általi végrehajtását szabályozza.

„Lényeges hiba”: valamely megállapodásban foglalt rendelkezés cselekvés vagy mulasztás általi megsértése, amennyiben az veszteséget okoz vagy okozhat az Unió költségvetése számára.

II.2. CIKK – A KEDVEZMÉNYEZETTEK ÁLTALÁNOS KÖTELEZETTSÉGEI ÉS FELADATAI

II.2.1. A kedvezményezettek általános kötelezettségei és feladatai

A kedvezményezettek:

- a) egyetemleges felelősséget viselnek a *tevékenység* megállapodás szerinti végrehajtásáért. Amennyiben egy kedvezményezett nem hajtja végre a *tevékenység* rá eső részét, úgy a többi kedvezményezett válik felelőssé az említett rész végrehajtásáért (anélkül, hogy emelkedne a *vissza nem térítendő támogatás maximális összege* emelkedne).
- b) kötelesek közösen vagy egyénileg betartani a vonatkozó uniós, nemzetközi és nemzeti jogszabályok értelmében rá háruló jogi kötelezettségek;
- c) kötelesek kialakítani a *tevékenység* megfelelő végrehajtásához szükséges belső rendelkezéseket. A rendelkezéseknek összhangban kell lenniük e megállapodás feltételeivel. Amennyiben a különös feltételek úgy rendelkeznek, ezeknek a rendelkezéseknek a kedvezményezettek közötti belső együttműködési megállapodás formáját kell öltetniük.

II.2.2. Az egyes kedvezményezettek általános kötelezettségei és feladatai

Minden egyes kedvezményezett köteles:

- a) haladéktalanul tájékoztatni a koordinátort, ha tudomást szerez olyan eseményről vagy körülményről, amely valószínűsíthetően befolyásolja vagy késlelteti a *tevékenység* végrehajtását;
- b) haladéktalanul tájékoztatni a koordinátort az alábbiakról:
 - (i) jogi, pénzügyi, műszaki, szervezeti vagy tulajdoni feltételeinek megváltozása, valamint nevének, címének vagy jogi képviselőjének változása;
 - (ii) kapcsolódó szervezeti jogi, pénzügyi, műszaki, szervezeti vagy tulajdoni feltételeinek megváltozása, valamint a kapcsolódó szervezetek nevének, címének vagy jogi képviselőjének változása;
- c) kellő időben benyújtani a koordinátornak az alábbiakat:
 - i. a megállapodásban előírt jelentések, pénzügyi kimutatások és egyéb dokumentumok összeállításához szükséges adatok;
 - ii. a II.27. cikkben előírt pénzügyi vizsgálatokhoz, ellenőrzésekhez vagy értékelésekhez szükséges valamennyi dokumentum;
 - iii. a megállapodás szerint a Bizottság részére benyújtandó minden egyéb információ, kivéve, ha a megállapodás úgy rendelkezik, hogy az ilyen információkat közvetlenül a kedvezményezett köteles benyújtani.

II.2.3. A koordinátor általános kötelezettségei és feladatai

A koordinátor:

- a) köteles nyomon követni a *tevékenység* végrehajtását annak érdekében, hogy megbizonyosodjon arról, hogy a *tevékenységet* a megállapodás feltételei szerint hajtják végre;
- b) a megállapodásban foglalt eltérő rendelkezés hiányában közvetítőként működik a kedvezményezettek és a Bizottság közötti kapcsolattartás során. Ezen belül a koordinátor:
 - i. köteles haladéktalanul tájékoztatni a Bizottságot az alábbiakról:
 - a kedvezményezettek vagy azok kapcsolódó szervezeti bármelyike nevének, címének, jogi képviselőjének változása,
 - a kedvezményezettek vagy azok kapcsolódó szervezeti bármelyike jogi, pénzügyi, műszaki, szervezeti vagy tulajdoni feltételeinek megváltozása,amennyiben tudomást szerez olyan eseményről vagy körülményről, amely valószínűsíthetően befolyásolja vagy késlelteti a *tevékenység* végrehajtását;
 - ii. a megállapodásban foglalt eltérő rendelkezés hiányában, felelős azért, hogy a megállapodásban előírt minden dokumentumot és információt átadjon a Bizottság

részére. Amennyiben a többi kedvezményezettől van szükség információra, a koordinátor felelős azért, hogy a Bizottságnak való továbbítást megelőzően begyűjtse és ellenőrizze ezeket az információkat;

- c) köteles gondoskodni a megállapodás értelmében szükséges pénzügyi garanciák nyújtására vonatkozó megfelelő lépésekről;
- d) köteles összeállítani a kifizetési kérelmeket jelentéseket a megállapodásnak megfelelően;
- e) amennyiben az összes kedvezményezett nevében a koordinátor a kifizetések egyedüli kijelölt címzettje, biztosítania kell, hogy a többi kedvezményezett javára minden kifizetést indokolatlan késedelem nélkül teljesítsenek;
- f) felelős azért, hogy a II.27. cikknek megfelelően az egyenlegkifizetést megelőzően indított ellenőrzések és pénzügyi vizsgálatok, valamint értékelések esetén az összes szükséges dokumentum benyújtásra kerüljön.

A koordinátor feladatainak egyetlen részét sem adhatja alvállalkozásba sem a többi kedvezményezettnek, sem bármilyen más félnek.

II.3. CIKK – A FELEK KÖZÖTTI KAPCSOLATTARTÁS

II.3.1. A kapcsolattartás formája és eszközei

A megállapodáshoz vagy annak végrehajtásához kapcsolódó minden közlést:

- (a) írásban (papíralapon vagy elektronikus formátumban) kell megtenni;
- (b) el kell látni e megállapodás számával; valamint
- (c) el kell látni az I.6. cikkben előírt alkalmazandó kommunikációazonosító adatokkal.

Ha valamely fél ésszerű határidőn belüli írásbeli megerősítést kér egy elektronikus közlés kézhezvételéről, a küldő fél köteles mielőbb eredeti aláírt papíralapú verziót küldeni számára a közlésről.

II.3.2. A közlések időpontja

A közlés akkor tekintendő beérkezettnek, amikor a címzett azt kézhez veszi, kivéve, ha e megállapodás előírja, hogy a közlés akkor tekintendő beérkezettnek, amikor azt elküldték.

Az e-mail címzett fél általi kézhezvétele dátumának az e-mail elküldésének napja számít, feltéve, hogy azt az I.6. cikkben felsorolt e-mail címre küldik. A feladónak kell bizonyítania a küldés dátumát. Amennyiben a feladó kézbesíthetlenségi értesítést kap, mindent meg kell tennie annak biztosítására, hogy a másik fél e-mailben vagy postai úton ténylegesen megkapja a közlést. Ilyen esetben a feladó nem követ el kötelezettségszegést, ha az érintett közlést nem a meghatározott határidőn belül küldi meg a címzettnek.

A Bizottságnak postai szolgáltatás útján küldött levélküldemények Bizottság általi kézhezvételének azt a napot kell tekinteni, amikor a levélküldeményt az I.6.2. cikkben azonosított szervezeti egység nyilvántartásba vette.

A *hivatalos értesítések* címzett általi kézhezvételének azt a dátumot kell tekinteni, amely az üzenet adott címzett általi kézhezvételéről a feladó számára kiállított nyugtán szerepel.

II.4. CIKK – KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉG

II.4.1. A Bizottság nem vonható felelősségre a kedvezményezettek bármelyike által okozott vagy elszenvedett károkért, ideértve harmadik feleknek a *tevékenység* végrehajtásának következtében vagy annak végrehajtása során okozott károkat is.

II.4.2. A vis maior eseteit kivéve, a kedvezményezettek kötelesek kártérítést nyújtani a Bizottság részére minden olyan kárért, amelyet a Bizottság a *tevékenység* végrehajtásának eredményeképpen vagy azért szenved el, mert a *tevékenység* végrehajtása nem a megállapodással teljes összhangban történt.

II.5. CIKK – ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG

II.5.1. A kedvezményezetteknek minden szükséges intézkedést meg kell hozniuk az *összeférhetetlenség* elkerülése érdekében.

II.5.2. A kedvezményezettnek haladéktalanul tájékoztatniuk kell a Bizottságot minden, *összeférhetetlenségnek* minősülő vagy valószínűsíthetően ahhoz vezető helyzetről. A kedvezményezetteknek azonnal meg kell tenniük a helyzet orvoslásához szükséges intézkedéseket.

A Bizottság ellenőrizheti, hogy a meghozott intézkedések megfelelőek-e, és előírhatja, hogy egy meghatározott határidőig további intézkedéseket kell hozni.

II.6. CIKK – TITOKTARTÁS

II.6.1. A feleknek a *tevékenység* végrehajtása során és az egyenlegkifizetést követő öt évig bizalmasan kell kezelniük minden *bizalmas információt és dokumentumot*.

II.6.2. A felek csak akkor használhatják fel a *bizalmas információkat és dokumentumokat* a megállapodás szerinti kötelezettségeik teljesítésétől eltérő okból, ha azt megelőzően megszerezték a másik fél előzetes írásbeli hozzájárulását.

II.6.3. A titoktartási kötelezettségek megszűnnek, ha:

- (a) a közlő fél hozzájárul ahhoz, hogy a másik fél mentesüljön az említett kötelezettségek alól;
- (b) a *bizalmas információ vagy dokumentum* a titoktartási kötelezettségek megsértésétől eltérő módon nyilvánossá válik;
- (c) a *bizalmas információ vagy dokumentumok* nyilvánosságra hozatalát jogszabály írja elő.

II.7. CIKK – SZEMÉLYES ADATOK KEZELÉSE

II.7.1. Személyes adatok Bizottság általi kezelése

A megállapodásban szereplő személyes adatok kezelését a 45/2001/EK szerint kell elvégezni.¹

Az adatok kezelését az I.6.1. cikkben azonosított adatkezelő kizárólag a megállapodás végrehajtása, bonyolítása és nyomon követése vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából végzi, ideértve az ellenőrzéseket, pénzügyi vizsgálatokat és vizsgálatokat a II.27. cikknek megfelelően.

A kedvezményezettek jogosultak saját személyes adataikhoz hozzáférni és azokat helyesbíteni. Ennek érdekében a személyes adataik kezelésére vonatkozó kéréseket az I.6.1. cikkben azonosított adatkezelő részére kell elküldeniük.

A kedvezményezettek bármikor panasszal élhetnek az európai adatvédelmi biztostnál.

II.7.2. Személyes adatok kedvezményezettek általi kezelése

Az e megállapodás körébe tartozó személyes adatok kezelése során a kedvezményezettek kötelesek betartani az alkalmazandó uniós és nemzeti adatvédelmi szabályokat (ideértve az engedélyekre és az értesítési kötelezettségekre vonatkozó szabályokat is).

A kedvezményezettek csak olyan adatokhoz biztosíthatnak hozzáférést a személyzetük számára, amelyek feltétlenül szükségesek a megállapodás végrehajtásához, bonyolításához és nyomon követéséhez.

A kedvezményezetteknek – az adatkezeléssel járó kockázatokra és a védelmet igénylő személyes adatok jellegére figyelemmel – megfelelő technikai és szervezési biztonsági intézkedéseket kell elfogadniuk. Az intézkedéseket az alábbiak érdekében kell elfogadniuk:

- (a) a jogosulatlan személyek személyes adatokat kezelő számítógépes rendszerhez történő hozzáféréseinek, és különösen az alábbi cselekményeknek a megakadályozása:
 - (i) adathordozók jogosulatlan leolvasása, másolása, módosítása vagy eltávolítása;
 - (ii) jogosulatlan adatbevitel, valamint a tárolt személyes adatok jogosulatlan közzététele, megváltoztatása vagy törlése;
 - (iii) adatkezelő rendszerek jogosulatlan használata adatátviteli eszközök segítségével;
- (b) annak biztosítása, hogy az adatkezelő rendszer jogosult felhasználói csak azokhoz a személyes adatokhoz férjenek hozzá, amelyekre hozzáférési joguk kiterjed;
- (c) rögzítésre kerül, hogy mely személyes adatot, mikor és kivel közöltek;
- (d) annak biztosítása, hogy a harmadik személyek érdekében kezelésre kerülő személyes adatok kizárólag a Bizottság által előírt módon legyenek kezelhetők;
- (e) annak biztosítása, hogy a személyes adatok közzétevése és az adathordozók szállítása során az adatok ne legyenek engedély nélkül olvashatók, másolhatók és törölhetők;

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2000. december 18-i 45/2001/EK rendelete a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról.

- (f) szervezeti struktúrájuknak az adatvédelmi követelmények figyelembevételével történő kialakítása.

II.8. CIKK – AZ UNIÓS FINANSZÍROZÁS LÁTHATÓSÁGA

II.8.1. Tájékoztatás az uniós finanszírozásról, valamint az Európai Unió jelképének használata

A Bizottság ellenkező kérése vagy jóváhagyása hiányában, a *tevékenységre* vonatkozó bármely közös vagy egyéni közlés vagy nyilvánosságra hozatal esetén, beleértve a konferencia vagy szeminárium során, illetve bármilyen tájékoztató vagy promóciós anyag (így például brosúra, szórólap, poszter, prezentáció) útján tett közléseket, a kedvezményezettek kötelesek:

- (a) megemlíteni, hogy uniós pénzügyi támogatásban részesített *tevékenységről* van szó; valamint
- (b) fel kell tüntetniük az Európai Unió jelképét.

Ha az Európai Unió jelképe más logóval együtt jelenik meg, a jelképet kellőképpen hangsúlyosan kell elhelyezni.

Az Európai Unió jelképének megjelenítésére vonatkozó kötelezettség nem biztosít kizárólagos használati jogot a kedvezményezettek számára. A kedvezményezettek sem bejegyzés útján, sem más módon nem szerezhetik meg az Európai Unió jelképét, illetve más hasonló védjegyet vagy logót.

Az első, második és harmadik albekezdés alkalmazásában és az azokban meghatározott feltételek mellett a kedvezményezettek a Bizottság előzetes engedélye nélkül használhatják az Európai Unió jelképét.

II.8.2. A Bizottság felelősségét kizáró nyilatkozatok

A kedvezményezettek által a *tevékenység* kapcsán bármilyen formában és bármilyen eszköz útján tett valamennyi közös vagy egyéni közlés vagy nyilvánosságra hozatal esetén jelezni kell az alábbiakat:

- (a) az abban foglaltak csak a szerző véleményét tükrözik; valamint
- (b) a Bizottság felelős az ott szereplő információk semminemű felhasználásáért.

II.9. CIKK – ELŐZETESEN MEGLÉVŐ JOGOK ÉS AZ EREDMÉNYEK FELHASZNÁLÁSA (IDEÉRTVE A SZELLEMITULAJDON-JOGOKAT ÉS AZ IPARJOGVÉDELMI JOGOKAT)

II.9.1. A kedvezményezetteknek az eredmények feletti tulajdonjoga

A megállapodásban foglalt eltérő rendelkezés hiányában a kedvezményezettek megtartják a *tevékenység* eredményeinek, valamint a *tevékenységhez* kapcsolódó jelentéseknek és egyéb dokumentumoknak a tulajdonjogát, ideértve az ipari és szellemi tulajdonjogokat is.

II.9.2. Előzetesen meglévő jogok

Amennyiben a Bizottság írásbeli kérelmet küld a kedvezményezettek részére, amelyben meghatározza, hogy az eredmények mely részét kívánja felhasználni, a kedvezményezetteknek:

- (a) jegyzéket kell összeállítaniuk, amely tartalmazza az említett eredményekben foglalt valamennyi *előzetesen meglévő jogot*; valamint
- (b) ezt a jegyzéket legkésőbb az egyenlegkifizetési kérelemmel együtt el kell juttatniuk a Bizottsághoz.

A kedvezményezetteknek gondoskodniuk kell arról, hogy a kedvezményezettek, illetve kapcsolódó szervezeteik a megállapodás végrehajtása során valamennyi *előzetesen meglévő jog* felhasználásának jogával rendelkezzenek.

II.9.3. Az Uniónak az eredmények és az előzetesen meglévő jogok felhasználására vonatkozó jogai

A kedvezményezettek a *tevékenység* eredményeinek felhasználására vonatkozó alábbi jogokat biztosítják az Unió számára:

- a) saját céljaira történő felhasználás és különösen rendelkezésre bocsátás a Bizottságnál, más uniós intézményeknél, ügynökségeknél és szerveknél, valamint tagállami intézményeknél dolgozó személyek számára, továbbá másolás, többszörözés egészben vagy részben és korlátlan számú másolatban;
- b) többszörözés: az eredmények bármely úton (mechanikus, digitális vagy egyéb), bármilyen formában történő közvetlen vagy közvetett, részleges vagy teljes, ideiglenes vagy állandó többszörözésének engedélyezéséhez való jog;
- c) közzététel: a nyilvánosság számára, vezetékes vagy vezeték nélküli eszközökkel történő bemutatás, előadás vagy közvetítés engedélyezéséhez való jog, beleértve az eredmények oly módon történő hozzáférhetővé tételét is, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg; ez a jog a kábelhálózaton és műholdon keresztüli közzétételre és közvetítésre is kiterjed;
- d) terjesztés: az eredmények vagy az eredményekről készült másolatok nyilvánosság számára történő terjesztésének engedélyezéséhez való jog;
- e) átdolgozás: az eredmények módosításához való jog;
- f) fordítás;
- g) az eredmények tárolásához és archiválásához való jog a Bizottságra alkalmazandó iratkezelési szabályokkal összhangban, beleértve a digitalizálást, valamint a formátum megőrzés vagy új felhasználás céljára történő módosítását;
- h) amennyiben az eredmények dokumentumok, a dokumentumok további felhasználásának engedélyezése a bizottsági dokumentumok további felhasználásáról szóló, 2011. december 12-i 2011/833/EU bizottsági határozattal összhangban, amennyiben az említett határozat alkalmazandó, és amennyiben annak hatálya a dokumentumokra kiterjed, és a határozat egyik rendelkezése sem zárja ki azokat a határozat hatálya alól. E rendelkezés

alkalmazásában a „további felhasználás” és a „dokumentum” kifejezések a 2011/833/EU határozat fogalommeghatározásai alkalmazandók.

A fenti felhasználási jogok tovább pontosíthatók a különös feltételekben.

A különös feltételekben további felhasználási jogokról lehet rendelkezni az Unió számára.

A kedvezményezettek szavatolják, hogy az Uniónak joga van a *tevékenység* eredményeibe belefoglalt *előzetesen meglévő jogok* felhasználására. A különös feltételekben foglalt eltérő rendelkezések hiányában, az *előzetesen meglévő jogokat* ugyanazokra a célokra és a *tevékenység* eredményeinek felhasználási jogaira alkalmazandókkal azonos feltételek mellett kell felhasználni.

Az eredmény Unió általi nyilvánosságra hozatalakor a szerzői jog tulajdonosára vonatkozó tájékoztatást kell beilleszteni. A szerzői jogra vonatkozó tájékoztatás a következő: „© – év – a szerzői jogok tulajdonosának neve. Minden jog fenntartva. Az Európai Unió számára feltételek mellett engedélyezve.”.

Amennyiben a kedvezményezettek biztosítják a felhasználás jogát a Bizottság részére, az nem érinti a Bizottság II.6. cikk szerinti titoktartási kötelezettségeit vagy a kedvezményezettek II.3.1. cikk szerinti kötelezettségeit.

II.10. CIKK– A TEVÉKENYSÉG VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES SZERZŐDÉSEK ODAÍTÉLÉSE

II.10.1. Amennyiben a *tevékenység* végrehajtásához a kedvezményezetteknek árukat vagy szolgáltatásokat, illetve építési beruházást kell beszerezniük, a kedvezményezettek kötelesek az összességében legelőnyösebb ajánlatnak vagy adott esetben a legalacsonyabb árat kínáló ajánlatnak odaítélni a szerződést. Ennek során el kell kerülniük minden *összeférhetetlenséget* okozó helyzetet.

A kedvezményezettek kötelesek biztosítani, hogy a Bizottság, az Európai Számvevőszék és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a kedvezményezettek alvállalkozóival szemben is gyakorolni tudja a II.27. cikkben megállapított jogait.

II.10.2. Azok a kedvezményezettek, amelyek a 2014/24/EK irányelv² alkalmazásában „ajánlatkérő szervnek” vagy a 2014/25/EK irányelv³ alkalmazásában „ajánlatkérőnek” minősülnek, kötelesek betartani a közbeszerzés területén irányadó nemzeti szabályokat.

² Az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i 2014/24/EU irányelve a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i 2014/25/EU irányelve a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.

A kedvezményezettek kötelesek biztosítani, hogy a II.4., a II.5., a II.6. és a II.9. cikk értelmében rájuk alkalmazandó feltételek az alvállalkozókra is alkalmazandók legyenek.

II.10.3. A *tevékenység* végrehajtásáért és a megállapodás betartásáért a felelősséget kizárólag a kedvezményezettek viselik.

II.10.4. Amennyiben a kedvezményezettek megszegik a II.10.1. cikk szerinti kötelezettségeiket, úgy az érintett szerződéssel kapcsolatos költségek a II.19.2. cikk c), d) és e) pontjával összhangban nem elszámolhatónak minősülnek.

Amennyiben a kedvezményezettek megszegik a II.10.2. cikk szerinti kötelezettségeiket, úgy a vissza nem térítendő támogatás a II.25.4. cikkel összhangban csökkenthető.

II.11. CIKK – ALVÁLLALKOZÓK IGÉNYBEVÉTELE A TEVÉKENYSÉG RÉSZÉT KÉPEZŐ FELADATOKRA

II.11.1. A kedvezményezettek igénybe vehetnek alvállalkozókat a *tevékenység* részét képező feladatokra. Ebben az esetben biztosítaniuk kell, hogy a II.10. cikkben meghatározott feltételeken túl az alábbi feltételek is teljesüljenek:

- (a) az alvállalkozói szerződések nem vonatkoznak a *tevékenység* alapvető feladataira;
- (b) a *tevékenység* természete és a *tevékenység* végrehajtásához szükséges eszközök miatt indokolt az alvállalkozói szerződésbe adás;
- (c) az alvállalkozói szerződésbe adás előzetes költségei egyértelműen azonosíthatók a II. mellékletben szereplő előzetes költségvetésben;
- (d) az II. mellékletben szereplő rendelkezés hiányában az alvállalkozó igénybevételéről a koordinátor tájékoztatást nyújt, és azt a Bizottság jóváhagyja. A Bizottság jóváhagyást adhat:

i. az alvállalkozó igénybevételét megelőzően, ha a kedvezményezettek a II.13. cikkben előírt módosítást kérik; vagy

ii. az alvállalkozó igénybevételét követően, amennyiben az alvállalkozó igénybevétele:

– kimondottan indokolt az I.4.3. és az I.4.4. cikkben említett időközivagy technikai zárójelentésben; valamint

– nem igényli e megállapodás olyan módosítását, amely megkérdőjelezi a vissza nem térítendő támogatás odaítéléséről szóló határozatot vagy sérti a pályázók közötti egyenlő bánásmód elvét;

- (e) a kedvezményezettek biztosítják, hogy a II.8. cikk értelmében rájuk alkalmazandó feltételek az alvállalkozóra is alkalmazandók.

II.11.2. Amennyiben a kedvezményezettek megszegik a II.11.1. cikk a), b), c) vagy d) pontja szerinti kötelezettségeiket, úgy az érintett szerződéssel kapcsolatos költségek a II.19.2. cikk f) pontjával összhangban nem elszámolhatónak minősülnek.

Amennyiben a kedvezményezettek megszegik a II.11.1. cikk e) pontja szerinti kötelezettségeiket, úgy a vissza nem térítendő támogatás a II.25.4. cikkel összhangban csökkenthető.

II.12. CIKK – PÉNZÜGYI TÁMOGATÁS HARMADIK FELEK RÉSZÉRE

II.12.1. Amennyiben a *tevékenység* végrehajtása során a kedvezményezetteknek pénzügyi támogatást kell nyújtaniuk harmadik felek részére, úgy a kedvezményezettek kötelesek az ilyen pénzügyi támogatást az II. mellékletben meghatározott feltételekkel összhangban nyújtani. Az említett feltételek értelmében legalább az alábbi információkat kell feltüntetni:

- (a) a pénzügyi támogatás maximális összege. Ez az összeg egyetlen harmadik fél esetében sem haladhatja meg a 60 000 EUR-t, kivéve ha az II. melléklet értelmében a *tevékenység* első számú célja a pénzügyi támogatás nyújtása;
- (b) a pénzügyi támogatás pontos összegének meghatározására vonatkozó kritériumok;
- (c) a pénzügyi támogatásra jogosult különböző típusú tevékenységek, meghatározott lista alapján;
- (d) azon személyek vagy jogalany-kategóriák meghatározását, amelyek a pénzügyi támogatást igénybe vehetik;
- (e) a pénzügyi támogatás nyújtására vonatkozó kritériumok.

II.12.2. A II.12.1. cikk alóli kivételként, amennyiben a pénzügyi támogatást pénzdíj formájában nyújtják, úgy a kedvezményezettek kötelesek az ilyen pénzügyi támogatást az II. mellékletben meghatározott feltételekkel összhangban nyújtani. Az említett feltételek értelmében legalább az alábbi információkat kell feltüntetni:

- a) a részvételi feltételek;
- b) az odaítélési szempontok;
- c) a pénzdíj összege;
- d) a kifizetési eljárások.

II.12.3. A kedvezményezettek kötelesek biztosítani, hogy a II.4., a II.5., a II.6., a II.8., a II.9. és a II.27. cikk értelmében rájuk alkalmazandó feltételek pénzügyi támogatásban részesülő harmadik felekre is alkalmazandók legyenek.

II.13. CIKK – A MEGÁLLAPODÁS MÓDOSÍTÁSA

II.13.1. A megállapodás kizárólag írásban módosítható.

II.13.2. A módosításnak nem lehet célja vagy hatása olyan módosításoknak a megállapodásba való bevezetése, amelyek megkérdőjelezhetik a vissza nem térítendő támogatás odaítéléséről szóló határozatot, illetve sérthetik a pályázók egyenlő elbírálásának elvét.

II.13.3. A módosításra irányuló kérelemnek teljesítenie kell az alábbiakat:

- (a) kellően meg kell indokolni;

- (b) a megfelelő igazoló dokumentumoknak kell kísérniük; valamint
- (c) a tervezett hatálybalépés előtt kellő időben, de mindenképpen a *végrehajtási időszak* vége előtt egy hónappal meg kell küldeni a másik félnek.

A c) pont nem alkalmazandó a módosítást indítványozó fél által kellően megindokolt és a másik fél által elfogadott esetekben.

II.13.4. A módosításra irányuló kérelmet a kedvezményezettek nevében a koordinátornak kell benyújtania. Amennyiben a kérelem a koordinátor leváltására irányul annak hozzájárulása nélkül, a kérelmet az összes kedvezményezettnek kell benyújtania és ahhoz csatolni kell a koordinátor véleményét vagy annak igazolását, hogy írásban kikérték véleményét.

II.13.5. A módosítások azon a napon lépnek hatályba, amelyen az utoljára aláíró szerződő fél azt aláírja, vagy amelyen a módosításra irányuló kérelmet jóváhagyják.

A módosítások a felek által közösen elfogadott naptól fogva alkalmazandók, illetve közösen elfogadott nap hiányában attól a naptól, amelyen a módosítás hatályba lép.

II.14. CIKK – KIFIZETÉSEKRE VONATKOZÓ KÖVETELÉSEK ENGEDMÉNYEZÉSE HARMADIK FELEKRE

II.14.1. A kedvezményezettek nem engedményezhetik a Bizottsággal szembeni kifizetési igényeiket harmadik félre, kivéve, ha ezt a Bizottság a koordinátor által az érintett kedvezményezettek nevében benyújtott indokolt írásbeli kérelmére jóváhagyja.

Amennyiben a Bizottság nem fogadja el az engedményezést vagy annak feltételeit nem teljesítik, az engedményezésnek rá nézve nincs hatása.

II.14.2. Az engedményezés semmilyen körülmények között nem mentesíti a kedvezményezetteket a Bizottsággal szemben fennálló kötelezettségeik alól.

II.15. CIKK – VIS MAIOR

II.15.1. Ha valamelyik fél *vis maior* helyzettel szembesül, arról haladéktalanul *hivatalos értesítést* kell küldenie a másik fél részére, a helyzet vagy az esemény jellegének, várható időtartamának és előre látható hatásainak feltüntetésével.

II.15.2. A feleknek meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket a *vis maior* következtében keletkező károk korlátozása érdekében. Minden tőlük telhetőt meg kell tenniük, hogy a lehető leghamarabb folytathassák a *tevékenység* végrehajtását.

II.15.3. A *vis maior* helyzettel sújtott fél nem tekinthető felelősnek a megállapodás szerinti kötelezettségeinek megszegéséért, amennyiben a teljesítést *vis maior* helyzet gátolta.

II.16. CIKK – A TEVÉKENYSÉG VÉGREHAJTÁSÁNAK FELFÜGGESZTÉSE

II.16.1. A végrehajtás felfüggesztése a kedvezményezettek részéről

A koordinátor a kedvezményezettek nevében a *tevékenység* egészének vagy egy részének a végrehajtását felfüggesztheti, amennyiben rendkívüli körülmények miatt a végrehajtás különösen *vis maior* esete miatt lehetetlenné vagy túlságosan nehezzé válik.

A koordinátornak haladéktalanul tájékoztatnia kell a Bizottságot és fel kell tüntetnie az alábbiakat:

- (a) a felfüggesztés indoka, beleértve a rendkívüli körülmények előfordulásának időpontjára vagy időszakára vonatkozó részleteket; valamint
- (b) a végrehajtás folytatásának várható időpontja.

Amint a körülmények lehetővé teszik, hogy a kedvezményezettek folytassák a *tevékenység* végrehajtását, a koordinátornak haladéktalanul értesítenie kell a Bizottságot, és be kell nyújtania a megállapodás módosítására vonatkozóan a II.16.3. cikkben előírt kérelmet. Ez a kötelezettség nem alkalmazandó, ha a megállapodás vagy valamely kedvezményezett részvétele a II.17.1., a II.17.2. cikk vagy a II.17.3.1. cikk c) vagy d) pontjával összhangban megszűnik.

II.16.2. A végrehajtás felfüggesztése a Bizottság részéről

II.16.2.1. A felfüggesztés indokai

A Bizottság felfüggesztheti a *tevékenység*, illetve annak bármely része végrehajtását a következő esetekben:

- (a) ha a Bizottságnak bizonyítéka van arról, hogy az odaítélési eljárás, illetve a megállapodás végrehajtása során egy kedvezményezett *lényeges hibát, szabálytalanságot* vagy *csalást* követett el, illetve ha egy kedvezményezett nem teljesíti a megállapodásból eredő kötelezettségeit;
- (b) ha a Bizottságnak bizonyítéka van arról, hogy a kedvezményezett a számára hasonló feltételek mellett odaítélt más, az Unió vagy az Európai Atomenergia-közösség (a továbbiakban: Euratom) által nyújtott vissza nem térítendő támogatásra lényeges hatással lévő rendszerszintű vagy visszatérő hibát, *szabálytalanságot, csalást* vagy súlyos kötelezettségszegést követett el, és a hiba, *szabálytalanság, csalás* vagy kötelezettségszegés lényeges hatással van erre a vissza nem térítendő támogatásra; vagy
- (c) ha a Bizottságban felmerül a gyanú, hogy az odaítélési eljárás vagy a megállapodás végrehajtása során egy kedvezményezett *lényeges hibát, szabálytalanságot, csalást* vagy kötelezettségszegést követett el, és a Bizottságnak ellenőriznie kell ezek tényleges megtörténtét.

II.16.2.2. Felfüggesztési eljárás

1. lépés –A *tevékenység* végrehajtásának felfüggesztése előtt a Bizottság köteles *hivatalos értesítést* küldeni a koordinátor részére:

- (a) és tájékoztatnia kell az alábbiakról:
 - (i) a végrehajtás felfüggesztésére irányuló szándéka;
 - (ii) a felfüggesztés indokai;

(iii) a II.16.2.1. cikk a) és b) pontjában említett esetekben a végrehajtás folytatásához szükséges feltételek; valamint

(b) felkérés észrevételek benyújtására a hivatalos értesítés kézhezvételét követő 30 naptári napon belül.

2. lépés – Ha a Bizottsághoz nem érkeznek észrevételek, vagy ha úgy dönt, hogy a beérkezett észrevételek ellenére is folytatja az eljárást, *hivatalos értesítést* kell küldenie a koordinátor részére, amelyben tájékoztatja az alábbiakról:

- (a) a végrehajtás felfüggesztése;
- (b) a felfüggesztés indokai; valamint
- (c) a II.16.2.1. cikk a) és b) pontjában említett esetekben a végrehajtás folytatására vonatkozó végső feltételek; vagy
- (d) a II.16.2.1. cikk c) pontjában említett esetekben a szükséges ellenőrzés befejezésének indikatív időpontja.

A koordinátornak haladéktalanul értesítenie kell a többi kedvezményezettet a felfüggesztésről. A felfüggesztés a *hivatalos értesítés* koordinátor általi kézhezvételét követő öt naptári nappal lép hatályba, vagy a *hivatalos értesítésben* meghatározott későbbi időpontban.

Ennek hiányában a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a koordinátor részére, amelyben tájékoztatja a koordinátort, hogy nem folytatja a felfüggesztési eljárást.

II.16.2.3. A végrehajtás folytatása

A végrehajtás folytatása érdekében a kedvezményezettek arra kell törekedniük, hogy a lehető leghamarabb teljesítsék a közölt feltételeket, és tájékoztatniuk kell a Bizottságot az elért előrehaladásról.

Amennyiben teljesülnek a végrehajtás folytatásához szükséges feltételek vagy elvégzik a szükséges ellenőrzéseket, a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a koordinátor részére:

- (a) amelyben tájékoztatja a koordinátort, hogy a felfüggesztés megszüntetésére vonatkozó feltételek teljesültek, valamint
- (b) előírja, hogy a koordinátor nyújtsa be a megállapodás módosítására irányuló, a II.16.3. cikk szerinti kérelmet. Ez a kötelezettség nem alkalmazandó, ha a megállapodás vagy valamely kedvezményezett részvétele a II.17.1., a II.17.2. cikk vagy a II.17.3.1. cikk c), g) vagy h) pontjával összhangban megszűnik.

II.16.3. A felfüggesztés következményei

Amennyiben a tevékenység végrehajtása folytatható, és a megállapodás nem szűnt meg, a megállapodást a II.13. cikknek megfelelően módosítani kell az alábbiak érdekében:

- (a) meg kell határozni a *tevékenység* folytatásának időpontját;
- (b) meg kell hosszabbítani a *tevékenység* időtartamát; valamint
- (c) meg kell tenni a *tevékenységnek* az új helyzethez való igazításához szükséges minden egyéb változtatást.

A felfüggesztés megszűnése a módosításban meghatározott folytatási időponttól hatályos. Ez az időpont a módosítás hatálybalépésének időpontjánál korábbi időpont is lehet.

A vissza nem térítendő támogatásból semmilyen olyan költség nem téríthető vissza és nem fedezhető, amely a felfüggesztett *tevékenység* vagy annak felfüggesztett része végrehajtásához kapcsolódóan merült fel.

A *tevékenység* végrehajtásának felfüggesztése nem érinti a Bizottság azon jogát, hogy II.17.3. cikknek megfelelően megszüntesse a megállapodást vagy megszüntesse egy kedvezményezett részvételét, valamint a II.25.4. és a II.26. cikknek megfelelően csökkentse a vissza nem térítendő támogatást, illetve visszafizettesse a jogosulatlanul kifizetett összegeket.

Egyik fél sem követelhet kártérítést a másik fél általi megszüntetés miatt.

II.17. CIKK – A MEGÁLLAPODÁS MEGSZÜNTETÉSE

II.17.1. A megállapodás koordinátor általi megszüntetése

A kedvezményezettek megszüntethetik a megállapodást.

A koordinátornak a megszüntetésről szóló *hivatalos értesítést* kell küldenie a Bizottság részére, amelyben megadja az alábbiakat:

- (a) a megszüntetés indokai; valamint
- (b) az az időpont, amikor a megszüntetés hatályba lép. Ez az időpont nem lehet korábbi, mint a *hivatalos értesítés* időpontja.

Amennyiben a koordinátor nem adja meg a megszüntetés indokait, vagy amennyiben a Bizottság úgy véli, hogy az indokok nem indokolják a megszüntetést, a megállapodás szabálytalanul megszüntetettnek minősül.

A megszüntetés a *hivatalos értesítésben* megjelölt napon lép hatályba.

II.17.2. Egy vagy több kedvezményezett részvételének a koordinátor általi megszüntetése

A koordinátor az érintett kedvezményezett kérésére vagy a többi kedvezményezett nevében megszüntetheti egy vagy több kedvezményezett részvételét.

A koordinátornak a megszüntetésről szóló *hivatalos értesítést* kell küldenie a Bizottság részére, és tájékoztatnia kell a megszüntetés által érintett kedvezményezettet.

Amennyiben a koordinátor részvétele kerül megszüntetésre annak hozzájárulása nélkül, az erről szóló *hivatalos értesítést* (a többi kedvezményezett nevében eljárva) az egyik kedvezményezett nyújtja be.

A *hivatalos értesítésnek* tartalmaznia kell az alábbiakat:

- (a) a megszüntetés indokai;
- (b) a megszüntetés által érintett kedvezményezett véleménye (vagy annak igazolása, hogy írásban kikérték a véleményét);

- (c) az az időpont, amikor a megszüntetés hatályba lép. Ez az időpont nem lehet korábbi, mint a *hivatalos értesítés* időpontja; valamint
- (d) a II.17.4.2. cikk a) pontjában előírt módosításra irányuló kérelem.

Amennyiben a koordinátor vagy kedvezményezett nem adja meg a megszüntetés indokait, vagy amennyiben a Bizottság úgy véli, hogy az indokok nem indokolják a megszüntetést, a részvétel szabálytalanul megszüntetettnek minősül.

A megszüntetés a *hivatalos értesítésben* megjelölt napon lép hatályba.

II.17.3. A megállapodás, illetve egy vagy több kedvezményezett részvételének a Bizottság általi megszüntetése

II.17.3.1. A megszüntetés indokai

A Bizottság megszüntetheti a megállapodást, illetve egy vagy több kedvezményezett részvételét, ha:

- (a) ha a kedvezményezett jogi, pénzügyi, műszaki vagy szervezeti feltételeinek, illetve tulajdonosi helyzetének megváltozása valószínűleg jelentős hatással van a megállapodás végrehajtására, illetve megkérdőjelezi a vissza nem térítendő támogatás odaítéléséről szóló határozatot;
- (b) egy vagy több kedvezményezett részvételének megszüntetését követően a támogatási megállapodás szükséges módosításai megkérdőjeleznék a vissza nem térítendő támogatás odaítéléséről szóló határozatot, vagy sértenék a pályázók egyenlő bánásmódhoz való jogát;
- (c) ha a kedvezményezettek nem hajtják végre az II. mellékletben meghatározott *tevékenységet*, vagy ha egy kedvezményezett nem teljesíti a megállapodás értelmében rá háruló más lényeges kötelezettségét;
- (d) a *tevékenység* végrehajtását *vis maior* vagy rendkívüli körülmények akadályozzák, illetve ezek miatt a végrehajtás felfüggesztésre kerül, és:
 - (i) a folytatás nem lehetséges; vagy
 - (ii) a megállapodás szükséges módosításai megkérdőjelezik a vissza nem térítendő támogatás odaítéléséről szóló határozatot vagy sérti a pályázók közötti egyenlő bánásmód elvét;
- (e) ha egy kedvezményezett vagy az említett kedvezményezett kötelezettségeiért korlátlan felelősséggel tartozó valamely személy a költségvetési rendelet 106. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontjában említett helyzetek valamelyikében van;⁴
- (f) ha a kedvezményezett vagy egy ahhoz *kapcsolódó személy* a költségvetési rendelet 106. cikke (1) bekezdésének c), d), e) vagy f) pontjában vagy 106. cikke (2) bekezdésében említett helyzetek valamelyikébe kerül;
- (g) ha a Bizottságnak bizonyítéka van arról, hogy az odaítélési eljárás, illetve a megállapodás végrehajtása során egy kedvezményezett vagy ahhoz *kapcsolódó személy lényeges hibát, szabálytalanságot vagy csalást* követett el, beleértve azt is, ha

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2012. október 25-i 966/2012/EU, Euratom rendelete az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról.

a kedvezményezett vagy ahhoz *kapcsolódó személy* hamis információkat nyújtott be vagy nem nyújtotta be a kért információkat;

- (h) ha a Bizottságnak bizonyítéka van arról, hogy egy kedvezményezett a számára hasonló feltételek mellett odaitélt más uniós vagy az Euratom által nyújtott vissza nem térítendő támogatásra lényeges hatással levő rendszerszintű vagy visszatérő hibát, *szabálytalanságot, csalást* vagy súlyos kötelezettségszegést követett el, és az ilyen hiba, *szabálytalanság, csalás* vagy kötelezettségszegés lényeges hatással van erre a vissza nem térítendő támogatásra; vagy
- (i) a Bizottság a koordinátoron keresztül *hivatalos értesítést* küldött egy kedvezményezett számára, amelyben felkérte kapcsolódó szervezete részvételének megszüntetésére, mert az említett szervezet az f), g) vagy h) pontban előírt helyzetek egyikében van és az említett kedvezményezett elmulasztott a szervezet részvételének megszüntetésére és feladatainak újraelosztására irányuló módosítást kérni.

II.17.3.2. Megszüntetési eljárás

1. lépés – Mielőtt megszüntetné e megállapodást, illetve egy vagy több kedvezményezett részvételét, a Bizottságnak hivatalos értesítést kell küldenie a koordinátor részére, és:

(a) tájékoztatnia kell az alábbiakról:

- (i) a megszüntetésre irányuló szándéka;
- (ii) a megszüntetés indokai; valamint

(b) fel kell kérnie, hogy a hivatalos értesítés kézhezvételét követő 45 naptári napon belül:

- (i) nyújtsa be észrevételeit valamennyi kedvezményezett nevében; valamint
- (ii) a II.17.3.1. cikk c) pontja esetén tájékoztassa a Bizottságot a megállapodás szerinti kötelezettségek teljesítésének biztosítására irányuló intézkedésekről.

2. lépés – Ha a Bizottsághoz nem érkeznek észrevételek, vagy ha úgy dönt, hogy a beérkezett észrevételek ellenére is folytatja az eljárást, *hivatalos értesítést* küld a koordinátor részére, amelyben tájékoztatja a megszüntetésről és annak hatálybalépése időpontjáról. A koordinátornak haladéktalanul értesítenie kell a többi kedvezményezettet a megszüntetéséről.

Ennek hiányában a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a koordinátor részére, amelyben tájékoztatja a koordinátort, hogy nem folytatja a megszüntetési eljárást.

A megszüntetés az alábbiak szerint lép hatályba:

- (a) a II.17.3.1. cikk a), b), c) és e) pontja szerinti megszüntetés esetén: a második albekezdésben (vagyis a 2. lépésben) említett, megszüntetésről szóló *hivatalos értesítésben* meghatározott napon;
- (b) a II.17.3.1. cikk d), f), g), h) és i) pontja szerinti megszüntetés esetén: a második albekezdésben (vagyis a 2. lépésben) említett, megszüntetésről szóló *hivatalos értesítés* koordinátor általi kézhezvételét követő napon.

II.17.4. A megszüntetés következményei

II.17.4.1. A megállapodás megszüntetésének következményei:

A megszüntetés hatálybalépésének napját követő 60 naptári napon belül a koordinátornak be kell nyújtania az I.4.4. cikkben előírt egyenlegkifizetési kérelmet.

Amennyiben a Bizottság e határidőn belül nem veszi kézhez az egyenlegkifizetési kérelmet, a vissza nem térítendő támogatás által csak azokat a költségeket térítik vissza, illetve fedezik, amelyek jóváhagyott technikai jelentésben és adott esetben jóváhagyott pénzügyi kimutatásban szerepelnek.

Amennyiben a Bizottság azért szünteti meg a megállapodást, mert a koordinátor nem teljesítette a kifizetési kérelem benyújtására vonatkozó kötelezettségét, a koordinátor a megszüntetést követően semmilyen kifizetési kérelmet nem nyújthat be. Ebben az esetben a második albekezdés alkalmazandó.

A Bizottság a benyújtott jelentések alapján kiszámítja a vissza nem térítendő támogatás végleges összegét a II.25. cikkben említettek szerint és az egyenleget az I.4.5. cikkben említettek szerint. A vissza nem térítendő támogatás által csak a megszüntetés hatálybalépése előtt felmerült költségeket térítik vissza, illetve fedezik. Nem vehetők figyelembe, nem téríthetők vissza, illetve nem fedezhetők a vissza nem térítendő támogatás által az olyan szerződésekhez kapcsolódó költségek, amelyek teljesítése a megszüntetést követően esedékes.

A Bizottság a II.25.4. cikkel összhangban csökkentheti a vissza nem térítendő támogatás összegét az alábbi esetekben:

- (a) a megállapodás koordinátor általi, a II.17.1. cikk értelmében vett szabálytalan megszüntetése; vagy
- (b) a megállapodás Bizottság általi megszüntetése a II.17.3.1. cikk c), f), g), h) és i) pontjában foglalt indokok bármelyike alapján.

Egyik fél sem követelhet kártérítést a másik fél általi megszüntetés miatt.

A megszüntetést követően a kedvezményezettek – különösen az I.4., a II.6., a II.8., a II.9., a II.14. és a II.27. cikk, valamint a különös feltételekben foglalt, az eredmények felhasználására vonatkozó kiegészítő rendelkezések szerinti – kötelezettségei továbbra is érvényesek.

II.17.4.2. Egy vagy több kedvezményezett részvétele megszüntetésének következményei:

- a) A koordinátornak módosításra irányuló kérelmet kell benyújtania, amely magában foglalja az alábbiakat:
 - (i) a megszüntetés által érintett kedvezményezett vagy kedvezményezettek feladatainak újraelosztására irányuló javaslat; valamint
 - (ii) szükség szerint egy vagy több új kedvezményezett felvétele, akikre az érintett kedvezményezett vagy kedvezményezettek megállapodás szerinti valamennyi joga és kötelezettsége átszáll.

Amennyiben a Bizottság szünteti meg egy kedvezményezett részvételét, a megszüntetés hatálybalépésének napját követő 60 naptári napon belül a koordinátornak be kell nyújtania a módosításra irányuló kérelmet.

Amennyiben a koordinátor szüneti meg egy kedvezményezett részvételét, a II.17.2. cikkben említett megszüntetésről szóló *hivatalos értesítésnek* tartalmaznia kell a módosításra irányuló kérelmet.

Ha a megszüntetés a *végrehajtási időszak* eltelte után lép hatályba, nincs szükség módosításra irányuló kérelemre, kivéve abban az esetben, ha az érintett kedvezményezett a koordinátor. Ebben az esetben a módosításra irányuló kérelemben új koordinátort kell javasolni.

Amennyiben a Bizottság elutasítja a módosításra irányuló kérelmet, a megállapodás a II.17.3.1. cikk b) pontjával összhangban megszüntethető. A módosításra irányuló kérelem elutasítható, ha az megkérdőjelezi a vissza nem térítendő támogatás odaítéléséről szóló határozatot vagy sérti a pályázók közötti egyenlő bánásmód elvét.

b) A megszüntetés által érintett kedvezményezettnek be kell nyújtania a koordinátor részére az alábbiakat:

- (i) technikai jelentés; valamint
- (ii) az utolsó jelentéstételi időszak végétől a megszüntetés hatálybalépésének időpontjáig tartó időszakot lefedő pénzügyi kimutatás.

A koordinátornak ezt az információt fel kell tüntetnie a következő jelentéstételi időszak vonatkozó a kifizetési kérelemben.

A vissza nem térítendő támogatás által csak a megszüntetés hatálybalépése előtt az érintett kedvezményezettnek felmerült költségeket térítik vissza, illetve fedezik. Nem téríthetők vissza, illetve nem fedezhetők a vissza nem térítendő támogatás által az olyan szerződésekhez kapcsolódó költségek, amelyek teljesítése a megszüntetést követően esedékes.

A Bizottság a II.25.4. cikkel összhangban csökkentheti a vissza nem térítendő támogatás összegét az alábbi esetekben:

- (a) egy kedvezményezett részvételének a koordinátor általi, a II.17.2. cikk értelmében vett szabálytalan megszüntetése; vagy
- (b) egy kedvezményezett részvételének a Bizottság általi megszüntetése a II.17.3.1. cikk c), f), g), h) vagy i) pontjában foglalt indokok bármelyike alapján.

Egyik fél sem követelhet kártérítést egy kedvezményezett részvételének a másik fél általi megszüntetése miatt.

A megszüntetést követően az érintett kedvezményezett – különösen az I.4., a II.6., a II.8., a II.9., a II.14. és a II.27. cikk, valamint a különös feltételekben foglalt, az eredmények felhasználására vonatkozó kiegészítő rendelkezések szerinti – kötelezettségei továbbra is érvényesek.

II.18. CIKK – ALKALMAZANDÓ JOG, VITARENDEZÉS ÉS VÉGREHAJTHATÓ HATÁROZATOK

II.18.1. A megállapodásra az alkalmazandó uniós jog az irányadó, szükség szerint kiegészítve Belgium jogával.

II.18.2. Az EUMSZ 272. cikkével összhangban a Törvényszék, illetve fellebbezés esetén az Európai Unió Bírósága kizárólagos hatáskörrel rendelkezik az Unió és valamely kedvezményezett között a megállapodás értelmezését, alkalmazását vagy érvényességét illetően felmerült jogviták rendezésére, amennyiben a jogvita békés úton nem rendezhető.

II.18.3. Az EUMSZ 299. cikkével összhangban, a II.26. cikk értelmében vett visszafizettetés alkalmazásában, a Bizottság végrehajtható határozatot fogadhat el a jogalanyokat – az államokat kivéve – terhelő vagyoni kötelezettség kirovására.

Az EUMSZ 263. cikkével összhangban a határozat ellen eljárás indítható a Törvényszék előtt.

B RÉSZ – PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

II.19. CIKK – ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK

II.19.1. A költségek elszámolhatóságára vonatkozó feltételek

A *tevékenység elszámolható költségei* a kedvezményezettnél ténylegesen felmerült azon költségek, amelyek megfelelnek a következő feltételeknek:

- (a) – a *végrehajtási időszakban* merültek fel, az I.4.4. cikkben említett egyenlegkifizetési kérelemhez és a megfelelő igazoló dokumentumokhoz kapcsolódó költségek kivételével;
- (b) szerepelnek a *tevékenység* becsült költségvetésében. A becsült költségvetés a II. mellékletben szerepel;
- (c) az II. mellékletben ismertetett *tevékenységhez* kapcsolódóan merültek fel és annak végrehajtásához szükségesek;
- (d) azonosíthatóak és ellenőrizhetőek, azaz szerepelnek a kedvezményezett számviteli nyilvántartásaiban, és elszámolásuk a kedvezményezett székhelye szerinti országban alkalmazandó számviteli standardoknak és a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatának megfelelően történt;
- (e) megfelelnek az alkalmazandó adó- és társadalombiztosítási jogszabályok által előírtaknak; valamint
- (f) ésszerűek, indokoltak és eleget tesznek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének, különösen a gazdaságosság és hatékonyság tekintetében.

II.19.2. Elszámolható közvetlen költségek

Csak a *tevékenység azon közvetlen költségei* számolhatók el, amelyek teljesítik a II.19.1. cikkben foglalt elszámolhatósági feltételeket.

Különösen a következő költségkategóriák minősülnek elszámolható *közvetlen költségnek*, feltéve, hogy teljesítik a II.19.1. cikkben foglalt elszámolhatósági feltételeket és a következő feltételeket:

- a) a kedvezményezettel kötött munkaszerződés, vagy azzal egyenértékű kinevezési okmány értelmében munkát végző és a *tevékenységhez* rendelt személyzet költségei, amennyiben ezek a költségek összhangban állnak a kedvezményezett rendes javadalmazási politikájával.

Az említett költségek magukban foglalják a társadalombiztosítási járulékokkal és a javadalmazásban foglalt, jogszabályilag előírt egyéb költségekkel növelt tényleges fizetéseket. További javadalmazásokat is magukban foglalhatnak, ideértve a kiegészítő szerződések alapján teljesítendő kifizetéseket a szerződések jellegétől függetlenül, feltéve, hogy kifizetésükre ugyanolyan típusú munka elvégzése vagy szakértelem nyújtása esetén következetesen sor kerül, az igénybe vett finanszírozás forrásától függetlenül;

A kedvezményezettel kötött, munkaszerződéstől eltérő tárgyú szerződés értelmében munkát végző vagy harmadik fél által fizetség ellenében kihelyezett természetes személyek költségei belefoglalhatók a személyzeti költségekbe, feltéve, hogy teljesülnek a következő feltételek:

- i. a természetes személy a kedvezményezett irányítása alatt és – a kedvezményezettel való megállapodás hiányában – a kedvezményezett helyszínein végez munkát;
 - ii. a munkavégzés eredménye a kedvezményezettet illeti meg; valamint
 - iii. a költségek nem térnek el jelentősen a kedvezményezettel kötött munkaszerződés értelmében hasonló feladatokat végző személyzet költségeitől;
 - b) utazási költség és napidíj, amennyiben ezek megfelelnek a kedvezményezett utazással kapcsolatos szokásos gyakorlatának;
 - c) a kedvezményezett számviteli kimutatásaiban rögzítettek szerint a berendezések vagy egyéb (új vagy használt) eszközök értékcsökkenésének költségei, feltéve, hogy az eszköz:
 - i. értékcsökkenésének leírását a nemzetközi számviteli standardoknak és a kedvezményezett szokásos számviteli gyakorlatának megfelelően végzik; valamint
 - ii. a II.10.1. cikknek megfelelően szerezték be, amennyiben a beszerzésre a *végrehajtási időszakon* belül került sor.
- Ugyancsak elszámolhatók a berendezések vagy egyéb eszközök bérleti vagy lízingszolgáltatási költségei, feltéve, hogy a költségek nem haladják meg a hasonló berendezések vagy eszközök értékcsökkenési költségeit, és mentesek minden finanszírozási díjtól;
- Az elszámolható költségek meghatározásakor a berendezés értékcsökkenési, bérleti vagy lízingszolgáltatási költségeinek csak azt a részét lehet figyelembe venni, amelyik megfelel a *végrehajtási időszaknak* és a *tevékenység* céljára történő tényleges felhasználás arányának. Amennyiben a *tevékenység* jellege és a berendezés vagy eszközök felhasználásának körülményei azt indokolják, a különös feltételekben kivételesen rendelkezni lehet a berendezés beszerzési költségeinek teljes mértékű elszámolhatóságáról;
- d) a fogyóeszközök és készletek költsége, feltéve, hogy:
 - i. azokat a II.10.1. cikknek megfelelően szerzik be; valamint
 - ii. közvetlenül a *tevékenységhez* vannak rendelve;
 - e) a közvetlenül a megállapodásban meghatározott követelményekből felmerülő költségek (tájékoztatás, a *tevékenység* egyedi értékelése, ellenőrzés, fordítás, többszörözés), beleértve az előírt pénzügyi garanciák költségeit, feltéve, hogy a kapcsolódó szolgáltatások beszerzése a II.10.1. cikknek megfelelően történt;
 - f) a II.11. cikk értelmében vett *alvállalkozói szerződésekből* származó költségek, feltéve, hogy teljesülnek a II.11.1. cikk a), b), c) és d) pontjában foglalt feltételek;

- g) a II.12. cikk értelmében vett, harmadik felek számára nyújtott pénzügyi támogatásból származó költségek, feltéve, hogy teljesülnek az abban a cikkben foglalt feltételek;
- h) a megállapodásban foglalt eltérő rendelkezés hiányában, a kedvezményezett által fizetett illetékek, adók és díjak, nevezetesen a hozzáadottérték-adó (héta), feltéve, hogy ezeket az elszámolható *közvetlen költségek* tartalmazzák.

II.19.3. Elszámolható közvetett költségek

Az elszámolhatóság érdekében a *tevékenység közvetett költségeinek* a kedvezményezett összes általános költségének méltányos megosztását kell képviselniük, és meg kell felelniük a II.19.1. cikkben szereplő elszámolhatósági feltételeknek.

Az I.3.2. cikkben foglalt eltérő rendelkezés hiányában, az elszámolható *közvetett költségeket* az összes elszámolható *közvetlen költség* 7%-os átalánya alapján kell bejelenteni.

II.19.4. Nem elszámolható költségek

A II.19.1. cikkben foglalt feltételeket nem teljesítő minden egyéb költségen túl, nem minősülnek elszámolhatónak a következő költségek:

- (a) tőkeemegtérülés és egy kedvezményezett által fizetett osztalékok;
- (b) adósság és adósságszolgálati terhek;
- (c) veszteségekre vagy adósságokra képzett céltartalékok;
- (d) kamattartozás;
- (e) kétes követelések;
- (f) árfolyamveszteségek;
- (g) a kedvezményezett bankja által a Bizottságtól érkező átutalásokra felszámított költségek;
- (h) az uniós költségvetésből finanszírozott vissza nem térítendő támogatásban részesülő egyéb *tevékenység* keretében a kedvezményezett által bejelentett költségek. Az ilyen vissza nem térítendő támogatások magukban foglalják a tagállamok által odaítélt és az uniós költségvetésből finanszírozott vissza nem térítendő támogatásokat, valamint az uniós költségvetés végrehajtása keretében a Bizottságtól eltérő szervek által odaítélt vissza nem térítendő támogatásokat is. A *közvetett költségek* különösen nem számolhatók el olyan kedvezményezettnek odaítélt tevékenységi támogatás keretében, amely a kérdéses időszakban már részesül az uniós költségvetésből finanszírozott működési támogatásban;
- (i) harmadik felek természetbeni hozzájárulása;
- (j) túlzott vagy meggondolatlan kiadások;
- (k) levonható héa.

II.20. CIKK – A BEJELENTETT ÖSSZEGEK AZONOSÍTHATÓSÁGA ÉS ELLENŐRIZHETŐSÉGE

II.20.1. Költségek és hozzájárulások bejelentése

Minden egyes kedvezményezett köteles elszámolható költségként vagy igényelt hozzájárulásként bejelenteni:

- (a) a tényleges költségekre vonatkozóan: a *tevékenység* vonatkozásában ténylegesen felmerült költségeket;
- (b) az egységköltségekre vagy egységhozzájárulásokra vonatkozóan **IV MELLÉKLET**;
- (c) az összegűátalány-költségekre vagy összegűátalány-hozzájárulásokra vonatkozóan: az I.3.2. cikk a) pontjának iii. alpontjában vagy c) pontjában meghatározott teljes összeget, feltéve, hogy a kapcsolódó feladatokat vagy az I. mellékletében ismertetett *tevékenység* kapcsolódó részét kifogástalanul végrehajtották;
- (d) az átalányköltségekre vagy átalányhozzájárulásokra vonatkozóan: az I.3.2. cikk a) pontjának iv. alpontjában vagy d) pontjában meghatározott átalány alkalmazásával kapott összeget;
- (e) a kedvezményezett szokásos költség-elszámolási gyakorlatai alapján bejelentett egységköltségekre vonatkozóan: a kedvezményezett szokásos költség-elszámolási gyakorlatainak megfelelően kiszámított egységnyi összeg és a felhasznált vagy előállított egységek tényleges számának szorzataként kapott összeget;
- (f) a kedvezményezett szokásos költség-elszámolási gyakorlatai alapján bejelentett összegűátalány-költségekre vonatkozóan: a szokásos költség-elszámolási gyakorlatnak megfelelően kiszámított teljes összeget, feltéve, hogy a kapcsolódó feladatokat vagy a *tevékenység* kapcsolódó részét kifogástalanul végrehajtották;
- (g) a kedvezményezett szokásos költség-elszámolási gyakorlatai alapján bejelentett átalányköltségekre vonatkozóan: a kedvezményezett szokásos költség-elszámolási gyakorlatainak megfelelően kiszámított átalány alkalmazásával kapott összeget.

II.20.2. A bejelentett költségeket igazoló nyilvántartások és más dokumentumok

Amennyiben a II.27. cikkben ismertetett ellenőrzésekkel vagy pénzügyi vizsgálatokkal összefüggésben erre felszólítást kapnak, az egyes kedvezményezetteknek be kell nyújtaniuk az alábbiakat:

- (a) a tényleges költségekre vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok, így például szerződések, számlák és számviteli nyilvántartások a bejelentett költségek alátámasztására.

Ezenkívül a kedvezményezett szokásos számviteli és belső ellenőrzési eljárásainak lehetővé kell tenniük a bejelentett költségeknek a számviteli kimutatásokban és az igazoló dokumentumokban szereplő összegekkel való közvetlen megfeleltetését;

- (b) az egységköltségekre vagy egységhozzájárulásokra vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok a bejelentett egységek számának alátámasztására.

A kedvezményezettnek nem kell megjelölnie a ténylegesen felmerült, fedezett elszámolható költségeket, sem igazoló dokumentumokat (például számviteli kimutatásokat) nem kell tudnia bemutatni az egységre vetített összegek alátámasztására;

- (c) az összegűátalány-költségekre vagy összegűátalány-hozzájárulásokra vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok a *tevékenység* megfelelő végrehajtásának alátámasztására.

A kedvezményezettnek nem kell megjelölnie azokat az elszámolható tényleges költségeket, amelyekre a nyilvántartott adatok vonatkoznak, sem igazoló

dokumentumokat (például számviteli kimutatásokat) nem kell tudnia bemutatni az egyösszegű átalány formájában bejelentett összegek alátámasztására;

- (d) az átalányköltségekre vagy átalányhozzájárulásokra vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok azon elszámolható költségek vagy igényelt hozzájárulás bizonyítására, amelyekre az átalány alkalmazandó.

A kedvezményezettnek nem kell megjelölnie a ténylegesen felmerült, fedezett elszámolható költségeket, sem igazoló dokumentumokat (például számviteli kimutatásokat) nem kell tudnia bemutatni az alkalmazott átalány alátámasztására;

- (e) a kedvezményezett szokásos költség-elszámolási gyakorlatai alapján bejelentett egységköltségekre vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok a bejelentett egységek számának alátámasztására;
- (f) a kedvezményezett szokásos költség-elszámolási gyakorlatai alapján bejelentett egyösszegű átalány-költségekre vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok a *tevékenység* megfelelő végrehajtásának alátámasztására;
- (g) a kedvezményezett szokásos költség-elszámolási gyakorlatai alapján bejelentett átalányköltségekre vonatkozóan: megfelelő igazoló dokumentumok azon elszámolható költségek bizonyítására, amelyekre az átalány alkalmazandó.

II.20.3. A költség-elszámolási gyakorlatok megfelelőségének meghatározására vonatkozó feltételek

II.20.3.1. A II.20.2. cikk e), f) és g) pontjában foglalt esetekben a kedvezményezettnek nem kell megjelölnie a fedezett tényleges elszámolható költségeket, azonban köteles biztosítani, hogy az elszámolható költségek bejelentésének céljára alkalmazott költség-elszámolási gyakorlat teljesítse a következő feltételeket:

- (a) az alkalmazott költség-elszámolási gyakorlatok a szokásos költség-elszámolási gyakorlatainak minősülnek és következetesen alkalmazzák, a finanszírozás forrásától független, objektív kritériumok alapján;
- (b) a bejelentett költségek közvetlenül egyeztethetőek az általános beszámolóban rögzített összegekkel; valamint
- (c) a bejelentett költségek meghatározására alkalmazott költségkategóriák nem tartalmazzak semmilyen, az I.3.2. cikknek megfelelően más támogatási formából fedezett vagy nem elszámolható költséget vagy költségeket.

II.20.3.2. Amennyiben a különös feltételek úgy rendelkeznek, a kedvezményezett kérheti a Bizottságtól a szokásos költség-elszámolási gyakorlatai megfelelőségének értékelését. Amennyiben a különös feltételek előírják, a kérelemhez csatolni kell a költség-elszámolási gyakorlatok megfelelésére vonatkozó igazolást (a továbbiakban: a költség-elszámolási gyakorlatok megfelelésére vonatkozó igazolás).

A költség-elszámolási gyakorlatok megfelelésére vonatkozó igazolást:

- (a) jóváhagyott ellenőrnek, közszektorbeli szervek esetében pedig egy kompetens és független köztisztviselőnek kell kiállítania; valamint
- (b) a VIII. mellékletnek megfelelően kell elkészíteni.

Az igazolásnak tanúsítania kell, hogy a kedvezményezett által az elszámolható költségek bejelentésére alkalmazott költség-elszámolási gyakorlatok teljesítik a II.20.3.1. cikkben foglalt feltételeket és a különös feltételekben foglalt esetleges további feltételeket.

II.20.3.3. Amennyiben a Bizottság megerősítette, hogy a kedvezményezett szokásos költség-elszámolási gyakorlatai megfelelőek, az e gyakorlatok alkalmazásában bejelentett költségek utólag nem kérdőjelezhetők meg, feltéve, hogy:

- (a) a ténylegesen alkalmazott gyakorlatok megfelelnek a Bizottság által jóváhagyott gyakorlatoknak; valamint
- (b) kedvezményezett a költség-elszámolási gyakorlatainak jóváhagyása céljából semmilyen információt nem titkolt el.

II.21. CIKK – A KEDVEZMÉNYEZETTEKHEZ KAPCSOLÓDÓ SZERVEZETEK KÖLTSÉGEINEK ELSZÁMOLHATÓSÁGA

Amennyiben a különös feltételek rendelkezést tartalmaznak a kedvezményezetthez kapcsolódó szervezetekre vonatkozóan, az ilyen szervezeteknél felmerült költségek elszámolhatóak, feltéve, hogy:

- (a) teljesítik a kedvezményezettre is vonatkozó, a II.19. és II.20. cikkben szereplő feltételeket; valamint
- (b) a kedvezményezett, amelyhez a szervezet kapcsolódik, biztosítja, hogy a II.4., a II.5., a II.6., a II.8., a II.10., a II.11. és a II.27. cikk értelmében rá alkalmazandó feltételek a szervezetre is alkalmazandók.

II.22. CIKK – KÖLTSÉGVETÉSI ÁTCSOPORTOSÍTÁSOK

A kedvezményezettek az egymás között és a különböző költségkategóriák között végrehajtott átcsoportosítások révén kiigazíthatják a II. mellékletben foglalt előzetes költségvetést, amennyiben a *tevékenységet* az II. mellékletben ismertetettek szerint hajtják végre. Ehhez a kiigazításhoz nincs szükség a megállapodás II.13. cikk szerinti módosítására.

A kedvezményezettek azonban nem jogosultak a költségvetést olyan *alvállalkozói szerződésekhez* kapcsolódó költségekkel kiegészíteni, amelyek nem szerepelnek az II. mellékletben, kivéve ha ezeket a további alvállalkozói szerződéseket a Bizottság a II.11.1. cikk d) pontjával összhangban jóváhagyta.

Az első albekezdés alóli kivételként, amennyiben a kedvezményezettek azon hozzájárulás összegét kívánják módosítani, amelyre a II.26.3. cikk harmadik albekezdésének c) pontjában említettek szerint mindegyikük jogosult, a koordinátornak kérelmeznie kell a II.13. cikknek megfelelő módosítást.

Az első három albekezdés nem alkalmazandó az I.3.2. cikk a) pontja iii. alpontjának vagy c) pontjának megfelelően egyösszegű átalány formáját öltő összegekre.

II.23. CIKK – A JELENTÉSTÉTELI KÖTELEZETTSÉG BE NEM TARTÁSA

A Bizottság a II.17.3.1. cikk c) pontjában előírtak szerint megszüntetheti a megállapodást és a II.25.4. cikkben előírtak szerint csökkentheti a vissza nem térítendő támogatást, amennyiben a koordinátor:

- (a) a megfelelő jelentéstételi időszak végétől számított 60 napon belül nem nyújtotta be az I.4.3. és I.4.4. cikkben említett dokumentumok által kísért, időközi kifizetési vagy egyenlegkifizetési kérelmet; valamint
- (b) a Bizottság által küldött írásbeli figyelmeztetést követő 60 napon belül sem nyújtja be a kérelmet.

II.24. CIKK – KIFIZETÉSEK FELFÜGGESZTÉSE ÉS KIFIZETÉSI HATÁRIDŐ

II.24.1. Kifizetések felfüggesztése

II.24.1.1. A felfüggesztés indokai

A Bizottság részben vagy egészben bármikor felfüggesztheti az egy vagy több kedvezményezettnek járó előfinanszírozást és időközi kifizetéseket vagy az összes kedvezményezett számára történő egyenlegkifizetést:

- (a) ha a Bizottságnak bizonyítéka van arról, hogy az odaítélési eljárás, illetve a megállapodás végrehajtása során egy kedvezményezett *lényeges hibát, szabálytalanságot vagy csalást* követett el, illetve ha egy kedvezményezett nem teljesíti a megállapodásból eredő kötelezettségeit;
- (b) ha a Bizottságnak bizonyítéka van arról, hogy a kedvezményezett a számára hasonló feltételek mellett odaítélt más, az Unió vagy az Európai Atomenergia-közösség (a továbbiakban: Euratom) által nyújtott vissza nem térítendő támogatásra lényeges hatással lévő rendszerszintű vagy visszatérő hibát, *szabálytalanságot, csalást* vagy súlyos kötelezettségszegést követett el, és a hiba, *szabálytalanság, csalás* vagy kötelezettségszegés lényeges hatással van erre a vissza nem térítendő támogatásra; vagy
- (c) ha a Bizottságban felmerül a gyanú, hogy az odaítélési eljárás vagy a megállapodás végrehajtása során egy kedvezményezett *lényeges hibát, szabálytalanságot, csalást* vagy kötelezettségszegést követett el, és a Bizottságnak ellenőriznie kell ezek tényleges megtörténtét.

II.24.1.2. Felfüggesztési eljárás

1. lépés –A kifizetések felfüggesztése előtt a Bizottság köteles *hivatalos értesítést* küldeni a koordinátor részére:

- (a) és tájékoztatnia kell az alábbiakról:
 - (i) a kifizetések felfüggesztésére irányuló szándéka;
 - (ii) a felfüggesztés indokai;
 - (iii) a II.24.1.1. cikk a) és b) pontjában említett esetekben a kifizetések folytatásához szükséges feltételek; valamint
- (b) felkérés észrevételek benyújtására a *hivatalos értesítés* kézhezvételét követő 30 naptári napon belül.

2. lépés – Ha a Bizottsághoz nem érkeznek észrevételek, vagy ha úgy dönt, hogy a beérkezett észrevételek ellenére is folytatja az eljárást, *hivatalos értesítést* kell küldenie a koordinátor részére, amelyben tájékoztatja az alábbiakról:

- (a) a kifizetések felfüggesztése;
- (b) a felfüggesztés indokai;
- (c) a II.24.1.1. cikk a) és b) pontjában említett esetekben a kifizetések folytatására vonatkozó végső feltételek;
- (d) a II.24.1.1. cikk c) pontjában említett esetekben a szükséges ellenőrzés befejezésének indikatív időpontja.

A koordinátornak haladéktalanul értesítenie kell a többi kedvezményezettet a felfüggesztésről. A felfüggesztés azon a napon lép hatályba, amelyen a Bizottság elküldi a felfüggesztésről szóló *hivatalos értesítést* (2. lépés).

Ennek hiányában a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a koordinátor részére, amelyben tájékoztatja a koordinátort, hogy nem folytatja a felfüggesztési eljárást.

II.24.1.3. A felfüggesztés következményei

A kifizetések felfüggesztésének időszaka alatt a koordinátor nem nyújthatja be az alábbiakat:

- (a) az I.4.3. és I.4.4. cikkben említett kifizetési kérelmek és igazoló dokumentumok; vagy
- (b) amennyiben a felfüggesztés kizárólag egy vagy több kedvezményezett vonatkozásában érinti az előfinanszírozási vagy az időközi kifizetéseket, a *tevékenységben* részt vevő, érintett kedvezményezett vagy kedvezményezettek részvételéhez kapcsolódó kifizetési kérelmek vagy igazoló dokumentumok.

A kapcsolódó kifizetési kérelmeket és igazoló dokumentumokat a kifizetések folytatását követően a lehető leghamarabb be lehet nyújtani, illetve az I.4.1. cikkben rögzített ütemezésnek megfelelően bele lehet foglalni a kifizetések folytatását követő első esedékes kifizetési kérelembe.

A kifizetések felfüggesztése nem érinti a koordinátor azon jogát, hogy a II.16.1. cikkben előírtak szerint felfüggesztesse a *tevékenység* végrehajtását, vagy a II.17.1. és II.17.2. cikkben előírtak szerint megszüntesse a megállapodást vagy egy kedvezményezett részvételét.

II.24.1.4. A kifizetések folytatása

Annak érdekében, hogy a Bizottság folytassa a kifizetéseket, a kedvezményezett arra törekszik, hogy a lehető leghamarabb teljesítse a közölt feltételeket, és tájékoztatja a Bizottságot az e tekintetben elért előrehaladásról.

Ha teljesülnek a kifizetések folytatásának feltételei, a felfüggesztés megszűnik. A Bizottság *hivatalos értesítést* kell küldenie a koordinátor részére, amelyben erről tájékoztatja.

II.24.2. A kifizetési határidő felfüggesztése

II.24.2.1. A Bizottság bármikor felfüggesztheti az I.4.2., I.4.3. és I.4.5. cikkben megállapított kifizetési határidőt, ha egy kifizetési kérelem nem teljesíthető az alábbiak miatt:

- (a) nem felel meg a megállapodásnak;
- (b) nem nyújtották be a megfelelő igazoló dokumentumokat; vagy

- (c) kétségbe vonható a pénzügyi kimutatásokban bejelentett költségek elszámolhatósága, és további ellenőrzések, felülvizsgálatok, pénzügyi vizsgálatok vagy vizsgálatok szükségessége.

II.24.2.2. A Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie a koordinátor részére, amelyben tájékoztatja:

- (a) a felfüggesztésről; valamint
- (b) a felfüggesztés indokairól.

A felfüggesztés azon a napon lép hatályba, amelyen a Bizottság elküldi a *hivatalos értesítést*.

II.24.2.3. Ha már nem állnak fenn a kifizetési határidő felfüggesztésének feltételei, a felfüggesztés megszűnik, és megkezdődik a fennmaradó időszak.

Ha a felfüggesztés időtartama meghaladja a két hónapot, a koordinátor tájékoztatást kérhet a Bizottságtól arról, hogy folytatódik-e a felfüggesztés.

Amennyiben a kifizetési határidőt azért függesztették fel, mert a technikai jelentések vagy pénzügyi kimutatások nem feleltek meg a megállapodásnak, és nem nyújtottak be módosított jelentést vagy kimutatást, illetve a benyújtott módosított jelentést vagy kimutatást a Bizottság elutasította, a Bizottság a II.17.3.1. cikk c) pontjában előírtak szerint megszüntetheti a megállapodást vagy a kedvezményezett részvételét és a II.25.4. cikkben előírtak szerint csökkentheti a vissza nem térítendő támogatást.

II.25. CIKK – A VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁS VÉGLEGES ÖSSZEGÉNEK KISZÁMÍTÁSA

A vissza nem térítendő támogatás végleges összege attól függ, hogy milyen mértékben hajtották végre a *tevékenységet* a megállapodás feltételeinek megfelelően.

A vissza nem térítendő támogatás végleges összegét a Bizottság számítja ki az egyenlegkifizetéskor. A kiszámítás a következő lépésekben történik:

1. lépés – A visszatérítési ráta alkalmazása az elszámolható költségekre és az egység-, átalány- és egyösszegűátalány-hozzájárulások hozzáadása
2. lépés – A *vissza nem térítendő támogatás maximális összegére* való korlátozás
3. lépés – Csökkentés a nonprofit szabály miatt
4. lépés – Csökkentés szabálytalan végrehajtás vagy más kötelezettségesség miatt.

II.25.1. 1. lépés – A visszatérítési ráta alkalmazása az elszámolható költségekre és az egység-, átalány- és egyösszegűátalány-hozzájárulások hozzáadása

Ez a lépés a következőképpen alkalmazandó:

- (a) Ha az I.3.2. pontjában foglaltak szerint a vissza nem térítendő támogatást az elszámolható költségek visszatérítésének formájában nyújtják, III MELLÉKLET említett cikkben meghatározott visszatérítési ráta alkalmazandó a *tevékenységnek* a

Bizottság által a megfelelő költségkategóriákra, kedvezményezettekre és kapcsolódó szervezetekre vonatkozóan jóváhagyott elszámolható költségeire.

- (b) Ha az I.3.2. pontjában foglaltak szerint a vissza nem térítendő támogatást egységhezjárulás formájában nyújtják, III MELLÉKLET említett cikkben meghatározott egységhezjárulást meg kell szorozni a Bizottság által a megfelelő költségkategóriákra, kedvezményezettekre és kapcsolódó szervezetekre vonatkozóan jóváhagyott tényleges egység számmal.
- (c) Ha az I.3.2. pontjában foglaltak szerint a vissza nem térítendő támogatást egyösszegű átalány-hozjárulás formájában nyújtják, a Bizottság az említett cikkben meghatározott egyösszegű átalányt alkalmazza a megfelelő kedvezményezettekre és a kapcsolódó szervezetekre, feltéve, hogy a Bizottság megállapítja, hogy a kapcsolódó feladatokat vagy a *tevékenység* egy részét az I. mellékletnek megfelelően kifogástalanul végrehajtották.
- (d) Ha az I.3.2. pontjában foglaltak szerint a vissza nem térítendő támogatást átalány-hozjárulás formájában nyújtják, az említett cikkben meghatározott átalány alkalmazandó a Bizottság által a megfelelő költségkategóriákra, kedvezményezettekre és kapcsolódó szervezetekre vonatkozóan elfogadott elszámolható költségekre, illetve hozzájárulásra.

Amennyiben az I.3.2. cikkben többféle támogatástípus is szerepel, a kapott összeget össze kell adni.

II.25.2. 2. lépés – A vissza nem térítendő támogatás maximális összegére való korlátozás

A Bizottság által a kedvezményezettek javára fizetett teljes összeg semmilyen körülmények között sem haladhatja meg a *vissza nem térítendő támogatás maximális összegét*.

Ha az 1. lépésben meghatározott összeg meghaladja ezt az összeget, akkor a vissza nem térítendő támogatás végleges összege lecsökken az utóbbi összegre.

II.25.3. 3. lépés – Csökkentés a nonprofit szabály miatt

A vissza nem térítendő támogatás a kedvezményezettek számára nem termelhet nyereséget, kivéve, ha a különös feltételek erről másként rendelkeznek.

„Haszon” alatt azt az összeget kell érteni, amellyel az 1. és a 2. lépésben meghatározott összeg megnövelve a *tevékenység* összes bevételeivel meghaladja a *tevékenység* összes elszámolható költségét.

A *tevékenység* összes elszámolható költsége a Bizottság által az I.3.2. pontjának megfelelően visszatérített költségkategóriákra vonatkozóan jóváhagyott, konszolidált összes elszámolható költség.

A *tevékenység* összes bevétele az abban az időpontban megállapított, termelt vagy igazolt, konszolidált összbevétel, amelyen a koordinátor elkészíti az egyenlegkifizetési kérelmet.

Bevételeknek kell tekinteni az alábbiakat:

- (a) a *tevékenység* által termelt bevétel;

- (b) harmadik fél által egy kedvezményezett vagy egy kapcsolódó szervezet javára nyújtott pénzügyi hozzájárulások, amennyiben azokat a harmadik felek az I.3.2. alpontjának megfelelően kifejezetten a *tevékenység* Bizottság által visszatérített elszámolható költségeinek finanszírozására szántak.

Nem tekintendők bevételnek az alábbiak:

- (a) harmadik felek által nyújtott olyan pénzügyi hozzájárulások, amennyiben azok felhasználhatók a megállapodás szerinti elszámolható költségeken kívüli költségek fedezésére;
- (b) harmadik felek által nyújtott olyan pénzügyi hozzájárulások a *végrehajtási időszak* végén fel nem használt összegek visszafizetésének kötelezettsége nélkül.

Nyereség esetén azt levonják a Bizottság által az I.3.2. alpontjában említett költségkategóriákra vonatkozóan jóváhagyott, a *tevékenység* tényleges elszámolható költségeinek végleges visszatérítési arányában. A levonást az 1. és 2. lépés alapján kiszámított összegre alkalmazzák.

II.25.4. 4. lépés – Csökkentés szabálytalan végrehajtás vagy más kötelezettségszegés miatt

A Bizottság csökkentheti a *vissza nem térítendő támogatás maximális összegét*, amennyiben a *tevékenységet* nem hajtották végre kifogástalanul az II. mellékletben ismertetettek szerint (azaz nem hajtották végre, vagy a végrehajtás elégtelen, részleges vagy késedelmes volt), vagy amennyiben a megállapodás szerinti más kötelezettséget megszegtek.

A csökkentés mértéke arányos a *tevékenység* szabálytalan végrehajtásával, illetve a kötelezettségszegés súlyosságával.

A Bizottságnak a vissza nem térítendő támogatás csökkentését megelőzően *hivatalos értesítést* kell küldenie a koordinátor részére:

- (a) és tájékoztatnia kell az alábbiakról:
- (i) a *vissza nem térítendő támogatás maximális összegének* korlátozására irányuló szándéka;
 - (ii) az az összeg, amellyel a vissza nem térítendő támogatást csökkenti kívánja;
 - (iii) a csökkentés indokai;
- (b) felkérés észrevételek benyújtására a hivatalos értesítés kézhezvételét követő 30 naptári napon belül.

Ha a Bizottsághoz nem érkeznek észrevételek, vagy ha úgy dönt, hogy a beérkezett észrevételek ellenére is folytatja a csökkentést, *hivatalos értesítést* kell küldenie a koordinátor részére, amelyben tájékoztatja döntéséről.

A támogatás összegének csökkentése esetén a Bizottságnak úgy kell meghatároznia a vissza nem térítendő támogatás csökkentett összegét, hogy a csökkentés összegét (amelyet a *tevékenység* szabálytalan végrehajtásának vagy a kötelezettségszegés súlyosságának arányában megállapított) levonja a *vissza nem térítendő támogatás maximális összegéből*.

A vissza nem térítendő támogatás végleges összege a következő két összeg közül az alacsonyabbik lesz:

- (a) az 1–3. lépésben meghatározott összeg; vagy
- (b) a támogatásnak a 4. lépésben meghatározott csökkentett összege.

II.26. CIKK – VISSZAFIZETTETÉS

II.26.1. Visszafizettetés az egyenlegkifizetéskor

Amennyiben az egyenlegkifizetés visszafizettetés formáját ölti, a koordinátor köteles visszafizetni a Bizottságnak a szóban forgó összeget, akkor is, ha nem ő volt az esedékes összeg végső kedvezményezettje.

II.26.2. Visszafizettetés az egyenlegkifizetést követően

Amennyiben egy összeget a II.27.6., a II.27.7. és a II.27.8. cikkben foglaltak szerint vissza kell fizettetni, a pénzügyi vizsgálat vagy az OLAF megállapításai által érintett kedvezményezettnek vissza kell fizetnie a Bizottságnak a szóban forgó összeget. Amennyiben a pénzügyi vizsgálat megállapításai nem egy konkrét kedvezményezettre (vagy annak kapcsolódó szervezeteire) vonatkoznak, a koordinátor köteles visszafizetni a Bizottságnak a szóban forgó összeget, akkor is, ha nem ő volt az esedékes összeg végső kedvezményezettje.

Minden egyes kedvezményezett felelősséget visel a kapcsolódó szervezeteinél felmerült költségekhez nyújtott hozzájárulásként a Bizottság által jogosulatlanul kifizetett összegek visszafizetéséért.

II.26.3. Visszafizettetési eljárás

A Bizottságnak a visszafizettetést megelőzően *hivatalos értesítést* kell küldenie az érintett kedvezményezett részére, amelyben:

- (a) tájékoztatja a jogosulatlanul kifizetett összeg visszafizettetésére irányuló szándékáról;
- (b) feltünteti az esedékes összeget és a visszafizettetés okát; valamint
- (c) felkéri a kedvezményezettet arra, hogy adott határidőre nyújtsa be észrevételeit.

Amennyiben nem nyújtottak be észrevételeket, vagy a kedvezményezett által benyújtott észrevételek ellenére a Bizottság a visszafizettetési eljárás lefolytatása mellett dönt, a Bizottság megerősítheti a visszafizettetést a kedvezményezett részére küldött, terhelési értesítést tartalmazó *hivatalos értesítéssel*, amelyben megjelöli a fizetés feltételeit és időpontját.

Amennyiben a visszafizetést a terhelési értesítésben rögzített időpontig nem teljesítik, a Bizottság az esedékes összeget az alábbiak szerint fizeteti vissza:

- (a) a Bizottság vagy egy végrehajtó ügynökség által (az uniós vagy az Euratom-költségvetésből) a kedvezményezettnek fizetendő kintlévő összeg ellenében való beszámítás útján, a kedvezményezett előzetes hozzájárulása nélkül (a továbbiakban: beszámítás).

Kivételes esetekben, az Unió pénzügyi érdekei védelmének biztosítása érdekében a Bizottság beszámítás útján a határidő lejárta előtt is visszafizetetheti az összeget.

Az EUMSZ 263. cikkével összhangban a beszámítás ellen eljárás indítható a Törvényszék előtt;

- (b) lehívja a pénzügyi garanciát az I.4.2. cikknek megfelelő kikötés esetén (a továbbiakban: a pénzügyi garancia lehívása);
- (c) érvényesíti a kedvezményezettek egyetemleges felelősségét az egyes kedvezményezettekkel szemben az előzetes költségvetésben megjelölt maximális uniós hozzájárulás mértékéig (a legutóbb módosított II. melléklet);
- (d) a II.18.2. cikkben vagy a különös feltételekben foglaltak szerint keresetet indít vagy a II.18.3. cikkben foglaltak szerint végrehajtható határozatot fogad el.

II.26.4. Késedelmi kamat

Ha a terhelési értesítésben szereplő határidőig nem történik meg a befizetés, a visszafizetendő összeg a terhelési értesítésben szereplő fizetési határidőt követő naptól addig az időpontig, amikor a Bizottsághoz beérkezik a teljes összeg (ezt a napot is beleszámítva), az I.4.14. cikkben meghatározott mértékű késedelmi kamattal növekszik.

Részleges visszafizetés esetén először a költségeket és a késedelmi kamatot, majd a tőkeösszeget kell kiegyenlíteni.

II.26.5. Banki költségek

A visszafizetési eljárás során felmerült banki költségeket az érintett kedvezményezettnek kell viselnie, kivéve, ha alkalmazni kell a 2007/64/EK irányelvet⁵.

II.27. CIKK – ELLENŐRZÉSEK, PÉNZÜGYI VIZSGÁLATOK ÉS ÉRTÉKELÉSEK

II.27.1. Technikai, illetve pénzügyi ellenőrzések, pénzügyi vizsgálatok, valamint időközi és záróértékelések

A Bizottság jogosult akár a *tevékenység* végrehajtása alatt, akár később technikai és pénzügyi ellenőrzéseket és pénzügyi vizsgálatokat végezni annak meghatározása érdekében, hogy a kedvezményezettek megfelelően hajtják-e végre a *tevékenységet*, és teljesítik-e a megállapodás szerinti kötelezettségeket. Az egyösszegű átalány, az egységköltség, illetve az átalányösszegek időszakos értékelése céljából a kedvezményezettek jog szerinti nyilvántartásait is ellenőrizheti.

Az ellenőrzések vagy pénzügyi vizsgálatok keretében benyújtott információkat és dokumentumokat bizalmasan kell kezelni.

A Bizottság ezenfelül időközi vagy záróértékelést is végezhet, hogy felmérje a *tevékenység* hatását az érintett uniós program célkitűzése tekintetében.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2007. november 13-i 2007/64/EK irányelve a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 97/7/EK, a 2002/65/EK, a 2005/60/EK és a 2006/48/EK irányelv módosításáról és a 97/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.

A Bizottság az ellenőrzéseket, pénzügyi vizsgálatokat vagy értékeléseket akár közvetlenül saját munkatársai, akár bármely más, e céllal megbízott külső szerv által elvégezheti.

A Bizottság a megállapodás végrehajtása során, valamint az egyenlegkifizetés napjától kezdődő ötéves időszak alatt indítható ellenőrzéseket, pénzügyi vizsgálatokat és értékeléseket. Ez az időszak három évre korlátozódik, amennyiben a *vissza nem térítendő támogatás maximális összege* nem haladja meg a 60 000 EUR-t.

Az ellenőrzési, pénzügyi vizsgálati vagy értékelési eljárás kezdőnapjának az a nap számít, amelyen a Bizottság ezt bejelentő levelét az ellenőrzött fél átveszi.

Amennyiben a pénzügyi vizsgálatot egy kapcsolódó szervezetre vonatkozóan végzik e, az érintett kedvezményezett köteles tájékoztatni a kapcsolódó szervezetet.

II.27.2. Dokumentumok megőrzésének kötelezettsége

A kedvezményezetteknek az egyenlegkifizetés napjától számítva öt évig meg kell őrizniük az összes eredeti dokumentumot, különösen a számviteli és adózási nyilvántartásokat, megfelelő adathordozón tárolva azokat, ideértve a digitalizált eredeti példányokat is, amennyiben azt a nemzeti jogszabályok a bennük foglalt feltételek alapján lehetővé teszik.

A dokumentumok kötelező megőrzésének időszaka három évre korlátozódik, amennyiben a *vissza nem térítendő támogatás maximális összege* nem haladja meg a 60 000 EUR-t.

Az első és a második albekezdésben rögzített időszakok meghosszabbodnak, amennyiben a vissza nem térítendő támogatást illetően pénzügyi vizsgálat, fellebbezés, peres eljárás vagy igényrendezés van folyamatban, ideértve a II.27.7. cikkben említett eseteket is. Ilyen esetekben a kedvezményezettek a pénzügyi vizsgálat, fellebbezés, peres eljárás vagy igényrendezés lezárultáig kötelesek megőrizni a dokumentumokat.

II.27.3. Információnyújtási kötelezettség

Amennyiben az ellenőrzést, pénzügyi vizsgálatot vagy értékelést az egyenlegkifizetést megelőzően indítják, a koordinátor köteles rendelkezésre bocsátani minden, a Bizottság, illetve a Bizottság által felhatalmazott bármely más külső szerv által kért információt, ideértve az elektronikus formátumú információkat is. Adott esetben a Bizottság közvetlenül a kedvezményezettől is kérhet ilyen információkat.

Az érintett kedvezményezettnek akkor is rendelkezésre kell bocsátania az előző albekezdésben említett információkat, ha az egyenlegkifizetés után indul ellenőrzés vagy pénzügyi vizsgálat.

Amennyiben az érintett kedvezményezett nem teljesíti az első és második albekezdésben foglalt kötelezettségeket, a Bizottság:

- (a) el nem számolhatónak tekinthet minden olyan költséget, amely a kedvezményezett által szolgáltatott információk alapján nincs kellően indokolva;
- (b) jogosulatlannak tekinthet minden olyan egység-, egyösszegűátalány- vagy átalányhozjárulást, amely a kedvezményezett által szolgáltatott információk alapján nem megfelelően indokolt.

II.27.4. Helyszíni ellenőrzések

A helyszíni ellenőrzések során a kedvezményezett köteles biztosítani, hogy a Bizottság munkatársai és az általa felhatalmazott külső személyzet bejuthasson azokra a helyszínekre és azokba a helyiségekbe, ahol a *tevékenységet* végrehajtják, illetve végrehajtották, valamint hozzáférhessen az összes szükséges információhoz, ideértve az elektronikus formátumú információkat is.

A kedvezményezettek kötelesek biztosítani, hogy az információk a helyszíni ellenőrzések időpontjában azonnal rendelkezésre álljanak, és a kért információk megfelelő formában átadásra kerüljenek.

Amennyiben az érintett kedvezményezett megtagadja a helyszínekhez, helyiségekhez és információhoz való, az első és második albekezdésben előírt hozzáférést, a Bizottság:

- (a) el nem számolhatónak tekinthet minden olyan költséget, amely a kedvezményezett által szolgáltatott információk alapján nincs kellően indokolva;
- (b) jogosulatlannak tekinthet minden olyan egység-, egyösszegűátalány- vagy átalányhozjárulást, amely a kedvezményezett által szolgáltatott információk alapján nem megfelelően indokolt.

II.27.5. Kontradiktórus pénzügyi vizsgálati eljárás

A pénzügyi vizsgálat során tett megállapításokat ideiglenes jelentésbe (a továbbiakban: pénzügyi vizsgálati jelentéstervezet) kell foglalni. A jelentést a Bizottság vagy meghatalmazott képviselője köteles megküldeni az érintett kedvezményezettnek, amely a kézhezvételtől számított 30 naptári napon belül észrevételt tehet. A végleges jelentést (a továbbiakban: végleges pénzügyi vizsgálati jelentés) az észrevételek benyújtására vonatkozó határidő lejártát követő 60 naptári napon belül meg kell küldeni az érintett kedvezményezettnek.

II.27.6. A pénzügyi vizsgálat megállapításainak következményei

A pénzügyi vizsgálat végleges megállapításai alapján a Bizottság megteheti az általa szükségesnek ítélt intézkedéseket, ideértve az általa teljesített kifizetések egészének vagy részének az egyenlegkifizetéskor, illetve az egyenlegkifizetést követően való visszafizettetését a II.26. cikkben előírtak szerint.

Ha a pénzügyi vizsgálat végleges megállapításait az egyenlegkifizetés után teszik, a visszafizettendő összeg a vissza nem térítendő támogatás II.25. cikknek megfelelően meghatározott, felülvizsgált végleges összege és a megállapodás alapján a *tevékenység* végrehajtásáért a kedvezményezettek számára fizetett teljes összeg közötti különbségnek felel meg.

II.27.7. Rendszerszintű vagy visszatérő hiba, szabálytalanság, csalás vagy kötelezettségszegés korrekciója

II.27.7.1. A Bizottság a más vissza nem térítendő támogatás kapcsán végzett pénzügyi vizsgálat során tett megállapításait kiterjeszheti erre a vissza nem térítendő támogatásra, amennyiben:

- (a) úgy találja, hogy az érintett kedvezményezett a számára hasonló feltételek mellett odaítélt más uniós vagy az Euratom által nyújtott vissza nem térítendő támogatásra lényeges hatással lévő rendszerszintű vagy visszatérő hibát, *szabálytalanságot*, csalást vagy súlyos kötelezettségszegést követett el, és az ilyen hiba, *szabálytalanság*, *csalás* vagy kötelezettségszegés lényeges hatással van erre a vissza nem térítendő támogatásra; valamint
- (b) a pénzügyi vizsgálat végleges megállapításait *hivatalos értesítés* útján a II.27.1. cikkben említett időszakon belül megküldik az érintett kedvezményezettnek a megállapítások által érintett vissza nem térítendő támogatások jegyzékével együtt.

A megállapítások kiterjesztése alapot adhat a következőkre:

- (a) a költségek elutasítása azok el nem számolhatósága miatt;
- (b) a vissza nem térítendő támogatás csökkentése a II.25.4. cikkben foglaltak szerint;
- (c) jogosulatlan összegek visszafizettetése a II.26. cikkben foglaltak szerint;
- (d) a kifizetések felfüggesztése a II.24.1. cikkben foglaltak szerint;
- (e) a *tevékenység* végrehajtásának felfüggesztése a II.16.2. cikkben foglaltak szerint;
- (f) megszüntetés a II.17.3. cikkben foglaltak szerint.

II.27.7.2. A rendszerszintű vagy visszatérő hibáról és a megállapításainak kiterjesztésére vonatkozó szándékáról a Bizottság *hivatalos értesítést* küld az érintett kedvezményezettnek az érintett vissza nem térítendő támogatások jegyzékével együtt.

- (a) Ha a megállapítások költségek elszámolhatóságára vonatkoznak, az eljárás a következő:

1. lépés – A *hivatalos értesítésnek* tartalmaznia kell az alábbiakat:

- (i) felkérés a megállapításokkal érintett vissza nem térítendő támogatások jegyzékével kapcsolatos észrevételek megtételére;
- (ii) felkérés az összes érintett vissza nem térítendő támogatás átdolgozott pénzügyi kimutatásának benyújtására;
- (iii) adott esetben, a Bizottság által a rendszerszintű vagy visszatérő hiba, *szabálytalanság*, *csalás* vagy kötelezettségszegés alapján megállapított extrapolációs korrekciós szorzó értéke, amelynek segítségével kiszámíthatók az elutasítandó összegek, amennyiben az érintett kedvezményezett:

– úgy ítéli meg, hogy nem lehetséges vagy gyakorlati szempontból kivihetetlen az átdolgozott pénzügyi kimutatások benyújtása; vagy

– nem nyújt be átdolgozott pénzügyi kimutatásokat.

2. lépés – A kedvezményezettnek a *hivatalos értesítés* kézhezvétele után 60 naptári napja van arra, hogy észrevételeket tegyen, megküldje az átdolgozott pénzügyi kimutatásokat, vagy javaslatot tegyen egy kellően megindokolt alternatív korrekciós módszerre. A Bizottság ezt a határidőt indokolt esetekben meghosszabbíthatja.

3. lépés – Amennyiben az érintett kedvezményezett olyan átdolgozott pénzügyi kimutatásokat nyújt be, amelyek figyelembe veszik a megállapításokat, a Bizottság az említett átdolgozott pénzügyi kimutatások alapján meghatározza a korrigálandó összeget.

Amennyiben a kedvezményezett alternatív korrekciós módszert javasol és a Bizottság azt elfogadja, a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie az érintett kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja az alábbiakról:

- (i) elfogadja az alternatív módszert;
- (ii) az e módszer alkalmazásával meghatározott felülvizsgált elszámolható költségek.

Ennek hiányában a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie az érintett kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja az alábbiakról:

- (i) nem fogadja el az észrevételeket vagy a javasolt alternatív módszert;
- (ii) az eredetileg a kedvezményezettel közölt extrapolációs módszer alkalmazásával meghatározott felülvizsgált elszámolható költségek.

Amennyiben a rendszerszintű vagy visszatérő hiba, *szabálytalanság, csalás* vagy kötelezettségszegés feltárására az egyenlegkifizetést követően kerül sor, a visszafizetendő összeg megegyezik az alábbiak közötti különbséggel:

- (i) a vissza nem térítendő támogatás felülvizsgált végleges összege, amelyet a kedvezményezett által bejelentett és a Bizottság által jóváhagyott felülvizsgált elszámolható költségek vagy az extrapolációt követő felülvizsgált elszámolható költségek alapján a II.25. cikknek megfelelően határoznak meg; valamint
- (ii) a megállapodás értelmében a *tevékenység* végrehajtásáért a kedvezményezett javára kifizetett teljes összeg;

b) Ha a megállapítások szabálytalan végrehajtásra vagy más kötelezettségszegésre vonatkoznak, az eljárás a következő:

1. lépés – A *hivatalos értesítésnek* tartalmaznia kell az alábbiakat:

- (i) a kedvezményezett felkérése a megállapításokkal érintett vissza nem térítendő támogatások jegyzékével kapcsolatos észrevételek megtételére; valamint
- (ii) a Bizottság által a *vissza nem térítendő támogatás maximális összegére* vagy annak egy részére az arányosság elve alapján alkalmazni kívánt átalánykorrekció.

2. lépés – A kedvezményezettnek a *hivatalos értesítés* kézhezvétele után 60 naptári napja van arra, hogy észrevételeket tegyen, vagy kellően megindokolt alternatív átalányt javasoljon.

3. lépés – Amennyiben a Bizottság elfogadja az alternatív átalányt, *hivatalos értesítést* kell küldenie az érintett kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja az alábbiakról:

- (i) elfogadja az alternatív átalányt;
- (ii) a vissza nem térítendő támogatás ezen átalány alkalmazásával kapott korrigált összege.

Ennek hiányában a Bizottságnak *hivatalos értesítést* kell küldenie az érintett kedvezményezett részére, amelyben tájékoztatja az alábbiakról:

- (i) nem fogadja el az észrevételeket vagy a javasolt alternatív átalányt;
- (ii) a vissza nem térítendő támogatásnak az eredetileg a kedvezményezettel közölt átalány alkalmazásával kapott korrigált összege.

Amennyiben a rendszerszintű vagy visszatérő hiba, *szabálytalanság*, *csalás* vagy kötelezettségzegés feltárására az egyenlegkifizetést követően kerül sor, a visszafizetendő összeg megegyezik az alábbiak közötti különbséggel:

- (i) a vissza nem térítendő támogatásnak az átalánykorrekciót követően kapott felülvizsgált végleges összege; valamint
- (ii) a megállapodás értelmében a *tevékenység* végrehajtásáért a kedvezményezett javára kifizetett teljes összeg.

II.27.8. Az OLAF által végzett ellenőrzések és vizsgálatok

Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) az ellenőrzések és vizsgálatok tekintetében a Bizottsággal azonos jogokkal rendelkezik, különösen a hozzáférés vonatkozásában.

A 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet⁶ és a 883/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ értelmében az OLAF is végezhet helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat az Európai Unió pénzügyi érdekeinek *csalással* és egyéb *szabálytalanságokkal* szembeni védelméről szóló uniós jogszabályokban rögzített eljárásoknak megfelelően.

Adott esetben a Bizottság az OLAF megállapításai alapján összegeket fiztethet vissza a kedvezményezettekkel.

Az OLAF vizsgálatai nyomán tett megállapítások büntetőjogi felelősségre vonást is eredményezhetnek a nemzeti jog alapján.

II.27.9. Az Európai Számvevőszék által végzett ellenőrzések és pénzügyi vizsgálatok

Az Európai Számvevőszék az ellenőrzések és pénzügyi vizsgálatok tekintetében a Bizottsággal azonos jogokkal rendelkezik, különösen a hozzáférési jogok vonatkozásában.

⁶ A Tanács 1996. november 11-i 2185/96/Euratom, EK rendelete az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. szeptember 11-i 883/2013/EU, Euratom rendelete az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról.

